

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om lotsning (konsoliderad elektronisk utgåva)

Ändringar införda t.o.m. TSFS 2026:5.

Den konsoliderade elektroniska utgåvan kan innehålla fel. Observera därför att det alltid är den tryckta utgåvan som gäller.

Innehåll

1 kap. Allmänt.....	1
Tillämpningsområde	1
Definitioner.....	1
Farvatten där lots ska anlitas.....	5
Lotspliktslinjer.....	6
Risknivåer.....	6
<i>Total risknivå</i>	<i>6</i>
<i>Lotsledens risknivå.....</i>	<i>6</i>
<i>Fartygets risknivå</i>	<i>6</i>
Tillhandahållande av lots samt lotsavgifter.....	7
2 kap. Skyldighet att anlita lots	7
3 kap. Undantag från skyldighet att anlita lots	8
Undantag i lotsled	8
Undantag för bogserekipage	9
Undantag för etablerad trafik enligt tidtabell	9
Undantag för utländska statsfartyg	10
Undantag på svenskt inre vatten vid färder till och från bordningsplatser för lots	10
Områdesundantag	10
Undantag genom lotsdispens	11
4 kap. Lotsdispens.....	11
Allmänt	11
Informationsresor.....	12
Ansökan	12
Lotsdispens genom förenklat förfarande.....	13
<i>Prövning</i>	<i>13</i>
<i>Fartyg aktuella för förenklat förfarande.....</i>	<i>14</i>
<i>Bogserekipage aktuella för förenklat förfarande</i>	<i>14</i>
Lotsdispens genom fullständigt förfarande	14
<i>Allmänt.....</i>	<i>14</i>
<i>Prövning</i>	<i>15</i>
<i>Genomförande av det teoretiska provet</i>	<i>16</i>
<i>Genomförande av de praktiska proven</i>	<i>16</i>
Återkallelse	17
5 kap. Förnyelse och komplettering av lotsdispens samt betydande förändringar rörande fartyget eller bogserekipaget.....	17
Förnyelse av lotsdispens	17
<i>Villkor</i>	<i>17</i>

<i>Ansökan</i>	18
Komplettering av lotsdispens.....	19
<i>Fartyg eller bogserekipage</i>	19
<i>Farled eller farledsavsnitt</i>	20
<i>Område</i>	21
<i>Assistans av bogserfartyg</i>	21
<i>Undantag från de allmänna villkoren för att få använda lotsdispensen</i>	22
Betydande förändringar rörande fartyget eller bogserekipaget	22
6 kap. Tillfällig lotsdispens	23
Allmänt	23
Ansökan	23
Återkallelse	24
7 kap. Internutbildning och provledare inom rederi	24
Internutbildning inom rederi	24
<i>Allmänt</i>	24
<i>Ansökan</i>	25
Provledare inom rederi.....	26
<i>Tillstånd för rederier att hålla prov för lotsdispens</i>	26
<i>Tillstånd för provledare inom rederi att leda prov för lotsdispens</i>	26
<i>Ansökan om tillstånd för rederier att hålla prov för lotsdispens</i>	27
<i>Ansökan om tillstånd för provledare inom rederi att leda prov för lotsdispens</i>	27
8 kap. Öppensjölotsar på Sveriges sjöterritorium som är certifierade av andra stater än Sverige m.m.	27
Östersjön	27
Kattegatt.....	28
Bottniska viken	28
Öresund.....	28
Nordsjön	29
9 kap. Fartyg under lotsning eller biträde av lots	29
Embarkering och debarkering av lots	29
Lotsning i konvoj	30
Informationsutbyte, överenskommet språk och kommunikation på bryggan	30
Förfaranden vid lotsning eller biträde av lots	31
10 kap. Övriga bestämmelser	31
Särskilda villkor	31
Undantag.....	32

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	32
Bilaga 1. Lotspliktslinjer och risknivåer	33
Lotsområde Luleå	34
Lotsområde Gävle	37
Lotsområde Stockholm	40
Lotsområde Oxelösund	42
Lotsområde Södertälje	43
Lotsområde Kalmar	45
Lotsområde Malmö	48
Lotsområde Göteborg	49
Lotsområde Marstrand	50
Lotsområde Väner	52
Bilaga 2. Kunskapskrav vid det teoretiska provet för lotsdispens	54
Bilaga 3. Kunskapskrav vid de praktiska proven för lotsdispens	57
Bilaga 4. Allmänna villkor för att få använda lotsdispensen	61
Bilaga 5. Områdesundantag	63
Område, trafik, villkor	63
Utnyttjande av områdesundantag	63
Lotsområde Luleå	64
<i>Delar av lotsleden Rödkallen–Sandgrönnfjärden–Luleå</i>	<i>64</i>
Lotsområde Gävle	65
<i>Väja (Bollstafjärden)</i>	<i>65</i>
<i>Iggesund (Skärnäs terminal)</i>	<i>66</i>
<i>Norrsundets hamn</i>	<i>67</i>
<i>Gävle Hamn, Östra hamnbassängen</i>	<i>68</i>
Lotsområde Stockholm	70
<i>Hargshamn</i>	<i>70</i>
<i>Hallstavik</i>	<i>72</i>
Lotsområde Södertälje	73
<i>Nynäshamn (Oljehamnen)</i>	<i>73</i>
<i>Södertälje hamnar (Södertälje uthamn, Igelstakajen och Sydhamnen)</i>	<i>74</i>
<i>Västerås hamnar (Djuphamnen, Oljehamnen och Östra hamnen)</i>	<i>76</i>
<i>Köpings hamn</i>	<i>78</i>
<i>Hässelbyverkets hamn</i>	<i>79</i>
<i>Bålsta (Kalmarviken)</i>	<i>80</i>
<i>Norviks hamn</i>	<i>81</i>
<i>Oxelösunds Hamn, Stadshamnen</i>	<i>82</i>
<i>Norrköping (Norra kajen, Södra kajen och Öhmanskajen)</i>	<i>83</i>

<i>Norrköping (Pampushamnen)</i>	84
Lotsområde Kalmar	85
<i>Oskarshamn (Klubbdjupshamnen och inre hamnen)</i>	85
<i>Jättersön (Mönsterås bruk)</i>	86
<i>Utklippan</i>	87
<i>Hanösund</i>	88
Lotsområde Malmö	89
<i>Helsingborg (Västhamnen)</i>	89
<i>Helsingborg (Sydhamnen)</i>	90
Lotsområde Marstrand	91
<i>Uddevalla hamn</i>	91
Lotsområde Vänern.....	92
<i>Vänersborg (Norra änden av Vänersborgs yttre vågbrytare – Vassbotten)</i>	92
<i>Lidköping</i>	93
<i>Otterbäcken</i>	94
<i>Kristinehamn</i>	95
<i>Karlstad</i>	96

Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om lotsning; (konsoliderad elektronisk utgåva)

TSFS 2022:94

Konsoliderad elektronisk
utgåva

beslutade den 2 november 2022. Ändringar införda t.o.m. TSFS 2026:5.

Den konsoliderade elektroniska utgåvan kan innehålla fel. Observera därför att det alltid är den tryckta utgåvan som gäller.

SJÖFART

1 kap. Allmänt

Tillämpningsområde

1 § Dessa föreskrifter gäller alla fartyg, inklusive skjutbogserekipage, och bogserekipage på Sveriges sjöterritorium. Dessa föreskrifter gäller dock inte svenska statsfartyg.

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter används följande termer och definitioner.

<i>assistsans av bogserfartyg</i>	bogserfartygs stöttning eller manövreringshjälp till ett <i>fartyg</i> eller <i>bogserekipage</i> samtidigt som fartyget använder sitt eget maskineri; dock inte under färd i farled
<i>bestrålat kärnbränsle</i>	material som innehåller uranisotoper, toriumisotoper eller plutoniumisotoper och som har använts för att upprätthålla en självunderhållande nukleär kedjereaktion
<i>biträde av lots</i>	åtgärder för navigering och manövrering som en lots anger utanför <i>lotsled</i> och som krävs för <i>fartygets</i> eller <i>bogserekipagets</i> säkra framförande
<i>bogserad enhet</i>	farkost eller föremål som förflyttas och som inte har eller inte använder egen framdrivning
<i>bogserad enhets bredd</i>	<i>bogserad enhets</i> största bredd, uttryckt i meter
<i>bogserade enheters sammanlagda bredd</i>	vid bogsering av flera <i>bogserade enheter</i> i bredd, summan av de enskilda <i>bogserade enheternas bredd</i> och bredden av anordningarna mellan dessa enheter, uttryckt i meter

<i>bogserad enhets längd</i>	<i>bogserad enhets</i> största längd, uttryckt i meter
<i>bogserade enheters sammanlagda längd</i>	summan av de enskilda <i>bogserade enheternas längd</i> och längden av de sammanlänkande anordningarna mellan dessa enheter, uttryckt i meter
<i>bogserekipage</i>	kombination av ett <i>fartyg</i> som bogserar och en eller flera <i>bogserade enheter</i>
<i>bordläggning</i>	yttersta beklädnad på sidor och botten av ett <i>fartygs</i> eller en <i>bogserad enhets</i> skrov
<i>bordningsplats</i>	plats i vattenområde där lotsen normalt embarkerar eller debarkerar
<i>brännolja</i>	olja som används som bränsle för framdrivnings- eller hjälpmaskineriet i det <i>fartyg</i> i vilket oljan förs
<i>ECDIS</i>	(Electronic Chart Display and Information System) elektroniskt sjökorts- och informationssystem som uppfyller kraven för <i>fartyg</i> byggda den 1 januari 2009 eller senare i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2011:2) om navigationssäkerhet och navigationsutrustning
<i>farkost</i>	transportmedel till sjöss för passagerare eller last
<i>fartyg</i>	farkost som har egen framdrivning och styrförmåga och som kan användas för transport på vattnet; inbegriper <i>skjutbogserekipage</i>
<i>fartyg på väg</i>	<i>fartyg</i> som inte ligger till ankars, inte är förtöjt vid land och inte står på grund ¹
<i>fartygs bredd</i>	<i>fartygs</i> mallade bredd, uttryckt i meter
<i>fartygs djupgående</i>	<i>fartygs</i> största aktuella djupgående, uttryckt i meter
<i>fartygs längd</i>	<i>fartygs</i> största längd, uttryckt i meter
<i>fartygs risknivå</i>	värde fastställt efter bedömning av ett <i>fartygs</i> last och konstruktion samt av mängd och placering av dess <i>brännolja</i>
<i>fartygsbefäl</i>	nautiker behörig för befälsbefattning på ett <i>fartyg</i>

¹ Motsvarar 1972 års konvention om internationella regler till förhindrande av kollisioner till sjöss (de internationella sjövägsreglerna), regel 3 i.

<i>förordnad lots</i>	lots som Sjöfartsverket efter samråd med Transportstyrelsen tillhandahåller för att leda teoretiska och praktiska prov i samband med prövning för lotsdispens
<i>hamnansvarig</i>	av hamnen utsedd person med befogenhet att besluta om förflyttning med <i>fartyg</i> eller <i>bogserekipage</i> enligt <i>områdesundantag</i>
<i>högaktivt radioaktivt avfall</i>	– flytande avfall från det första extraktionssteget i en anläggning för upparbetning av <i>bestrålat kärnbränsle</i> eller koncentrerat avfall från efterföljande steg i en sådan anläggning, eller – fasta produkter som sådant flytande avfall har omformats till
<i>IGC-koden</i>	(The International Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Liquefied Gases in Bulk) den internationella koden om konstruktion av och utrustning på fartyg som transporterar kondenserade gaser i bulk ²
<i>informations- resa</i>	<i>lotsning</i> under vilken en lots delger erfarenhetsmässig information om farleden och den lokala trafiken samt i tillämpliga fall information om rutiner och kunskapskrav vid prövningen för <i>lotsdispens</i>
<i>inre vatten</i>	vattenområden på land och i havet innanför riksgränsen och de baslinjer som framgår av bilaga 2 till lagen (2017:1272) om Sveriges sjöterritorium och maritima zoner
<i>internationellt mätbrev</i>	(International Tonnage Certificate) dokument som anger ett <i>fartygs</i> dräktighet och igenkänningsmått enligt 1969 års internationella skeppsmättningskonvention
<i>internationellt säkerhets- certifikat för passagerarfartyg</i>	(Passenger Ship Safety Certificate) obligatoriskt intyg för passagerarfartyg som omfattas av <i>SOLAS</i> , vilket visar att <i>fartyget</i> är utrustat i enlighet med konventionen
<i>internationellt säkerhetsutrust- ningscertifikat för lastfartyg</i>	(Cargo Ship Safety Equipment Certificate) obligatoriskt intyg för lastfartyg som omfattas av <i>SOLAS</i> , vilket visar att <i>fartyget</i> är utrustat i enlighet med konventionen

² Antagen av IMO genom resolution MSC.5(48).

<i>kursbok</i>	samlad dokumentation som är upprättad för ett bestämt <i>fartyg</i> i kombination med en <i>lotsled</i> eller ett område, och som visar hur fartyget framförs säkert i lotsleden eller området
<i>lotsdispens</i>	befälhavares personliga undantag från skyldighet att anlita lots; kan också beviljas andra fartygsbefäl men får då endast användas om befälhavaren har beviljats ett likvärdigt undantag
<i>lotsled</i>	farled mellan de platser som anges i bilaga 1 samt mellan sådan farled och närliggande hamn, kaj, lastageplats eller ankarplats
<i>lotsleds risknivå</i>	värde fastställt efter bedömning av en <i>lotsleds</i> navigeringssvårighet, miljö känslighet och tillgänglighet
<i>lotsning</i>	åtgärder för navigering och manövrering som en lots anger och övervakar i <i>lotsled</i> och som krävs för <i>fartygets</i> eller <i>bogserekipaget</i> säkra framförande
<i>lotspliktslinje</i>	rät linje genom två angivna punkter vilken visar var skyldigheten att anlita lots inträder respektive upphör i en <i>lotsled</i> ; linjens längd motsvarar lotsledens hela navigerbara bredd för <i>fartyget</i> eller <i>bogserekipaget</i> i fråga, om inte lotsledens bredd avgränsas av en eller flera andra lotspliktslinjer
<i>MARPOL 73/78</i>	1973 års internationella konvention rörande förhindrande av förorening från fartyg och därtill hänförliga protokoll och ändringar från 1978, allt i gällande lydelse
<i>oljeprodukt</i>	petroleum i varje form, såsom råolja, <i>brännolja</i> , oljeslam, oljeavfall, bitumen, orimulsion och raffinerade produkter inklusive de ämnen som förtecknas i appendix I till <i>MARPOL 73/78</i> annex 1
<i>områdesundantag</i>	undantag från skyldighet att anlita lots i ett visst område enligt bilaga 5
<i>plutonium</i>	plutoniumisotopblandning som vid upparbetning extraheras ur <i>bestrålat kärnbränsle</i>
<i>provledare inom rederi</i>	person som har Transportstyrelsens godkännande att inom ett rederi leda teoretiska och praktiska prov för <i>lotsdispens</i> och därefter lämna ett utlåtande till Transportstyrelsen
<i>skjutbogserekipage</i>	<i>fartyg</i> som utgörs av en fast förbunden kombination av en <i>skjutbogsere</i> och en <i>skjutbogserad enhet</i>
<i>skjutbogserad enhet</i>	<i>bogserad enhet</i> som är konstruerad för att kunna förflyttas med hjälp av en <i>skjutbogsere</i>

<i>skjutbogerare</i>	<i>fartyg</i> som är konstruerat för att vara fast förbundet med en <i>skjutbogerad enhet</i> och kunna skjuta denna framför sig
<i>SOLAS</i>	(International Convention for the Safety of Life at Sea, 1974) 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss
<i>statsfartyg</i>	<i>fartyg</i> som ägs eller brukas av en stat och som används för icke-kommersiella ändamål
<i>svenskt territorialhav</i>	enligt definitionen i 3 § lagen (2017:1272) om Sveriges sjöterritorium och maritima zoner
<i>Sveriges sjöterritorium</i>	enligt definitionen i 1 § lagen (2017:1272) om Sveriges sjöterritorium och maritima zoner
<i>tillfällig lotsdispens</i>	befälhavares personliga undantag från skyldighet att anlita lots, vilket gäller under en enstaka passage eller under en begränsad tidsperiod; kan också beviljas andra fartygsbefäl men får då endast användas om befälhavaren har beviljats ett likvärdigt undantag
<i>total risknivå</i>	summan av <i>fartygets risknivå</i> och <i>lotsledens risknivå</i>
<i>Trollhätte kanal med Göta älv</i>	vattenområdet som omfattas av farleden från Frihamnspiren i Göteborg till Bastungsgrunds kummel vid den yttre vågbrytaren i Vänersborg, och farleden från fyren Bommen till Vargön
<i>VTS (sjötrafikinformations-tjänst)</i>	(Vessel Traffic Services) en tjänst för övervakning och organisation av samt information och assistans till fartygstrafiken för att förbättra dess säkerhet och för att skydda miljön inom ett fastställt VTS-område
<i>VTS-central</i>	central från vilken sjötrafikinformationstjänst (VTS) utförs
<i>VTS-område</i>	område där sjötrafikinformationstjänst (VTS) utförs

Farvatten där lots ska anlitas

3 § Om inget annat framgår av dessa föreskrifter ska befälhavaren anlita lots i dessa delar av Sveriges sjöterritorium:

1. Det inre vatten som finns utanför kusterna.
2. Väner.
3. Mälaren.
4. Södertälje kanal.
5. Falsterbokanal.
6. Trollhätte kanal med Göta älv.
7. Ångermanälven söder om Nyland.

Lotspliktslinjer

4 § I en lotsled inträder respektive upphör skyldigheten att anlita lots när fartyget eller bogserekipaget passerar en lotspliktslinje. Skyldigheten att anlita lots inträder när fartyget eller bogserekipaget är på ingående i lotsleden och upphör när det är på utgående i lotsleden. Lotspliktslinjerna framgår av bilaga 1.

Riskenivåer

Total risknivå

5 § Möjligheten att utnyttja undantag från skyldigheten att anlita lots enligt 3 kap. 1 § och möjligheten att få lotsdispens enligt 4 kap., avgörs av den totala risknivån.

Den totala risknivån kan vara lägst 2 och högst 8, och utgör summan av lotsledens risknivå och fartygets risknivå.

Lotsledens risknivå

6 § En lotsleds risknivå fastställs efter bedömning av dess navigerings-svårighet, miljökänslighet och tillgänglighet. Risknivån är ett värde från 1 till 4, där 1 anger lägre risk och 4 anger högre risk.

Lotsledernas risknivåer finns angivna i kolumnen *risknivå* för respektive lotsled i bilaga 1.

Ett vattenområde utanför lotsled har alltid risknivå 4.

Fartygets risknivå

7 § Ett fartygs risknivå fastställs efter bedömning av fartygets last och konstruktion samt av mängd och placering av dess brännolja. Risknivån är ett värde från 1 till 4, där 1 anger lägre risk och 4 anger högre risk. Fartygets risknivå bestäms enligt följande.

1. Ett fartyg har risknivå 4 om

a) det för last i förpackad form bestående av bestrålat kärnbränsle, plutonium eller högaktivt radioaktivt avfall,

b) det för last i bulk bestående av kondenserad gas enligt bilaga 1 till Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2021:89) och allmänna råd om fartyg som transporterar kondenserade gaser i bulk (IGC-koden),

c) det för last i bulk bestående av ett eller flera skadliga flytande ämnen som tillhör kategori X, Y eller Z enligt 2 kap. 17 § förordningen (1980:789) om åtgärder mot förorening från fartyg, eller

d) det har en längd om 50 meter eller mer och för last av oljeprodukter i lasttankar som endast skyddas av fartygets bordläggning.

2. Ett fartyg har risknivå 3 om det inte för de laster som anges under 1, och om det

a) för 400 m³ brännolja eller mer i tankar som helt eller delvis endast skyddas av fartygets bordläggning, eller

b) har fler än 12 passagerare ombord.

3. Ett fartyg har risknivå 2 om det har högst 12 passagerare ombord, inte för de laster som anges under 1, och om det

a) för 100 m³ brännolja eller mer, men mindre än 400 m³, i tankar som helt eller delvis endast skyddas av fartygets bordläggning, eller

b) för last av oljeprodukter i lasttankar som skyddas av en dubbelbotten och fartygets bordläggning.

4. Ett fartyg har risknivå 1 om det har högst 12 passagerare ombord, inte för de laster som anges under 1, och om det

a) för mindre än 100 m³ brännolja i tankar som helt eller delvis endast skyddas av fartygets bordläggning, eller

b) för last av oljeprodukter i lasttankar som skyddas av dubbelskrov.

Tillhandahållande av lots samt lotsavgifter

8 § Bestämmelser om tillhandahållande av lots och om lotsavgifter finns i föreskrifter som ges ut av Sjöfartsverket.

2 kap. Skyldighet att anlita lots

1 § Befälhavaren ska anlita lots för lotsning eller biträde av lots i de farvatten som anges i 1 kap. 3 § om fartyget eller bogserekipaget är på väg och om en eller flera av förutsättningarna i 1–8 råder:

1. Lasten består av bestrålat kärnbränsle, plutonium eller högaktivt radioaktivt avfall i förpackad form.

2. Fartyget eller den eller de bogserade enheterna

a) för last i bulk bestående av oljeprodukter eller har fört sådan last utan att lasttankarna har gjorts rena och gasfria efteråt,

b) saknar dubbelbotten under de lasttankar där lasten förs eller har förts, och

c) har

– en längd eller, för flera bogserade enheter, en sammanlagd längd om 50 meter eller mer, eller

– en bredd eller, för flera bogserade enheter, sammanlagd bredd om 14 meter eller mer.

3. Fartyget, eller den eller de bogserade enheterna

a) för last i bulk bestående av ett eller flera skadliga flytande ämnen som tillhör kategori X, Y eller Z enligt 2 kap. 17 § förordning (1980:789) om åtgärder mot förorening från fartyg, eller

b) har fört sådan last utan att lasttankarna har gjorts rena och gasfria efteråt.

4. Fartyget, eller den eller de bogserade enheterna

a) för last bestående av en eller flera kondenserade gaser enligt bilaga 1 till Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2021:89) och allmänna råd om fartyg som transporterar kondenserade gaser i bulk (IGC-koden), eller

b) har fört sådan last utan att lasttankarna har gjorts rena och gasfria efteråt.

5. Den eller de bogserade enheterna har

a) en längd eller, för flera bogserade enheter, sammanlagd längd om 70 meter eller mer, eller

b) en bredd eller, för flera bogserade enheter, sammanlagd bredd om 14 meter eller mer.

6. Bogserekipaget ska framföras i Trollhätte kanal med Göta älv och

a) bogserekipaget har en längd om 60 meter eller mer från fören på fartyget som bogserar till aktern på den eller de bogserade enheterna, inklusive eventuella sammanlänkande anordningar mellan dessa enheter, eller

b) den eller de bogserade enheterna har en längd eller, för flera bogserade enheter, sammanlagd längd om 35 meter eller mer, en bredd eller, för flera bogserade enheter, sammanlagd bredd om 9 meter eller mer, eller ett djupgående om 3 meter eller mer.

7. Fartyget ska framföras i Trollhätte kanal med Göta älv och har en längd om 60 meter eller mer, eller en bredd om 9 meter eller mer eller ett djupgående om 4 meter eller mer.

8. Fartyget har en längd om 70 meter eller mer, eller en bredd om 20 meter eller mer.

Om befälhavaren på fartyget eller bogserekipaget inte är skyldig att anlita lots enligt första stycket eller är undantagen skyldighet att anlita lots enligt 3 kap. 1–9 §§, men bedömer att det under rådande omständigheter ändå är nödvändigt att anlita lots för att trygga sjösäkerheten eller skyddet av miljön, ska befälhavaren anlita lots.

2 § Befälhavaren ska, utöver vad som anges i 1 §, anlita en eller två lotsar, om Transportstyrelsen i det enskilda fallet har beslutat att det är nödvändigt med hänsyn till sjösäkerheten eller skyddet av miljön. Ett sådant beslut kan innebära att en befälhavare som har lotsdispens blir skyldig att anlita lots.

3 kap. Undantag från skyldighet att anlita lots

Undantag i lotsled

1 § En befälhavare som är skyldig att anlita lots endast på grund av fartygets längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 8 behöver inte anlita lots vid färd i en lotsled om

1. fartyget inte är en del av ett bogserekipage, och

2. den totala risknivån

a) är 2, fartygets längd understiger 110 meter och dess bredd understiger 20 meter,

b) är 3, fartygets längd understiger 100 meter och dess bredd understiger 20 meter, eller

c) är 4, fartygets längd understiger 90 meter och dess bredd understiger 20 meter.

Detta undantag gäller inte vid passager i lotsledsavsnitt från en hamns angoring till en annan hamns angoring på sjön Vänern.

Om en befälhavare har en giltig lotsdispens för lotsleder i Vänern kan Transportstyrelsen dock besluta att han eller hon omfattas av undantaget.

2 § Befälhavaren får endast utnyttja undantag i lotsled enligt 1 § om

1. befälhavaren inom den senaste 12-månadersperioden har gjort en passage med fartyget i lotsleden och aktivt deltagit i fartygets navigering, med eller utan assistans av lots,
2. fartyget har fler än två fartygsbefäl mönstrade ombord,
3. den navigationsutrustning som fartyget ska ha enligt det internationella säkerhetsutrustningscertifikatet för lastfartyg, det internationella säkerhetscertifikatet för passagerarfartyg eller likvärdigt dokument, fungerar normalt, och
4. fartygets framdrivningsmaskineri och manöverutrustning fungerar normalt.

En befälhavare ska, på Transportstyrelsens begäran, kunna verifiera

1. passagen enligt 2 § 1,
2. uppgifter om fartygets längd och bredd genom fartygets internationella mätbrev, genom likvärdig dokumentation från en myndighet eller ett klassificeringssällskap, eller genom fartygsritningar, och
3. uppgifter om den mängd bunkerolja som funnits ombord och dess placering vid en angiven passage i lotsleden, genom noteringar i oljedagbok, kvittenser vid bunkringar eller genom annan dokumentation av tankpejlingar.

Allmänna råd

På Transportstyrelsens webbplats finns utbildning om lotsdispens. Befälhavare och andra fartygsbefäl bör, innan de trafikerar en lotsled för första gången, ha genomgått sådan utbildning.

Undantag för bogser ekipage

3 § En befälhavare som är skyldig att anlita lots endast på grund av den bogserade enhetens längd eller bredd eller, för flera bogserade enheter, sammanlagda längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5, behöver inte anlita lots om

1. den bogserade enheten har en längd eller, för flera bogserade enheter, sammanlagd längd som understiger 80 meter, eller en bredd eller, för flera bogserade enheter, sammanlagd bredd som understiger 20 meter, och
2. det bogserande fartyget är utrustat med ett automatiskt identifieringsystem (AIS) i klass A, och
3. AIS:en visar att bogsering pågår.

Undantag för etablerad trafik enligt tidtabell

4 § Befälhavaren på ett fartyg eller bogser ekipage som i etablerad trafik enligt tidtabell anlöper samma hamn minst fem gånger per dygn, är inte skyldig att anlita lots enligt 2 kap. 1 § första stycket 5–8.

Undantag för utländska statsfartyg

5 § Befälhavaren på ett utländskt statsfartyg är inte skyldig att anlita lots enligt 2 kap. 1 § första stycket 1–8 när statsfartyget används

1. vid räddningstjänstinsatser, inklusive miljöräddningstjänstinsatser, eller vid övningar inför sådana insatser,

2. inom ramen för ett internationellt samarbete på Sveriges sjöterritorium för polisuppgifter, tulluppgifter eller isbrytarverksamhet, eller

3. inom ramen för ett internationellt samarbete med Försvarsmakten används på svenskt inre vatten.

Undantag enligt första stycket 3 får endast utnyttjas om Försvarsmakten har gjort en säkerhetsbedömning av statsfartygets förmåga att navigera på svenskt inre vatten och därefter, om säkerhetsbedömningen visar att så är nödvändigt, har vidtagit säkerhetshöjande åtgärder.

Första stycket 3 omfattar inte officiella eller rutinmässiga örlogsbesök i svensk hamn.

Undantag på svenskt inre vatten vid färder till och från bordsningsplatser för lots

6 § Befälhavarens skyldighet att anlita lots enligt 2 kap. 1 § första stycket 1–8 gäller inte då fartyget eller bogserekipaget färdas

1. från svenskt territorialhav till en plats på svenskt inre vatten där lots ska embarkera,

2. från en plats på svenskt inre vatten där lots har debarkerat till svenskt territorialhav,

3. från svenskt territorialhav till en lotsled där befälhavaren inte är skyldig att anlita lots och vice versa, eller

4. på inre vatten i Kalmarsund

a) från en plats där lots har debarkerat till en plats där lots ska embarkera,

b) mellan lotsleder där befälhavaren inte är skyldig att anlita lots, eller

c) mellan lotsleder där befälhavaren är skyldig att anlita lots i någon av lotslederna.

7 § Färder till eller från svenskt territorialhav enligt 6 § ska göras kortast möjliga väg med hänsyn till sjösäkerheten, farvattnets beskaffenhet, rådande trafiksituation samt väder- och isförhållanden.

Sådana färder får inkludera avbrott för ankring i ett ankringsområde som ligger i anslutning till en lotsled, om området är beläget utanför lotsledens lotspliktslinje.

Områdesundantag

8 § Befälhavaren är undantagen skyldigheten att anlita lots i vissa områden, om de förutsättningar i form av trafikbegränsningar och villkor som anges i bilaga 5 för respektive område, är uppfyllda.

Undantag genom lotsdispens

9 § En befälhavare som har en lotsdispens eller en tillfällig lotsdispens är undantagen skyldigheten att anlita lots vid framförande av de fartyg eller bogserekipage som anges i lotsdispensen, i de farleder, farledsavsnitt eller områden som anges i lotsdispensen.

10 § Ett annat fartygsbefäl som har en lotsdispens eller en tillfällig lotsdispens som är likvärdig med befälhavarens lotsdispens, får framföra fartyget eller bogserekipaget i befälhavarens ställe utan att lots behöver anlitas.

4 kap. Lotsdispens

Allmänt

1 § Endast befälhavare och andra fartygsbefäl kan beviljas lotsdispens. Den som inte är befälhavare får dock endast använda sin lotsdispens om fartygets befälhavare har en likvärdig dispens.

2 § Transportstyrelsens beslut om lotsdispens kan innehålla särskilda medgivanden om undantag från de allmänna villkoren för att få använda lotsdispensen i bilaga 4 samt särskilda begränsningar.

3 § En lotsdispens får endast användas om de allmänna villkoren i bilaga 4 är uppfyllda, såvida inte Transportstyrelsen har beslutat om ett eller flera särskilda medgivanden om undantag enligt 2 §, och om eventuella särskilda begränsningar i lotsdispensen iakttas.

4 § För att en sökande ska beviljas lotsdispens för framförande av fartyg eller bogserekipage i och utanför lotsled, ska den sökande och fartyget eller bogserekipaget ha blivit godkända i en prövning enligt 13 § eller 19 §.

5 § Om en sökande i samband med proven för en ny lotsdispens också ansöker om lotsdispens för assistans av bogserfartyg gäller det som anges i 5 kap. 17–20 §§, i relevanta delar.

6 § Om befälhavaren är skyldig att anlita lots enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8, kan en ansökan om lotsdispens prövas antingen genom förenklat förfarande enligt 13–16 §§ eller genom fullständigt förfarande enligt 17–35 §§.

7 § En befälhavare som är skyldig att anlita lots enligt 2 kap. 1 § första stycket 3 eller 4, kan i vissa fall beviljas lotsdispens för framförande av fartyg som ska föra last i bulk bestående av

1. skadliga flytande ämnen som tillhör kategorierna Y och Z enligt 2 kap. 17 § förordning (1980:789) om åtgärder mot förorening från fartyg, eller
2. kondenserade gaser enligt bilaga 1 till Transportstyrelsens föreskrifter (TSFS 2021:89) och allmänna råd om fartyg som transporterar kondenserade gaser i bulk (IGC-koden).

Efter ansökan gör Transportstyrelsen då en samlad riskbedömning enligt 19 § 1, och kan därefter pröva ansökan vidare genom fullständigt förfarande. Om lotsdispensen beviljas, utfärdas den med ett särskilt medgivande om undantag från delar av det allmänna villkoret 2 i bilaga 4.

8 § En lotsdispens gäller i tre år från och med den dag den utfärdas, om Transportstyrelsen inte beslutar något annat.

Informationsresor

9 § En förutsättning för att den sökande ska bli beviljad lotsdispens är att han eller hon har genomfört en informationsresa i farledens båda riktningar på det fartyg eller bogserekipage som ansökan avser. Informationsresan får också genomföras på ett systerfartyg eller ett likvärdigt fartyg eller bogser ekipage.

10 § Flera personer får delta i en informationsresa, förutsatt att

1. samtliga deltagare kan informeras på ett tydligt sätt under säkra former, och
2. resans syfte i övrigt inte påverkas.

11 § De informationsresor som den sökande åberopar vid ansökan om lotsdispens ska ha utförts högst sex månader innan ansökan kommer in till Transportstyrelsen.

Ansökan

12 § Ansökan om lotsdispens ska lämnas till Transportstyrelsen i elektronisk form eller i pappersform.

Till ansökan ska följande bifogas:

1. Uppgifter om farled eller område utanför farled.
2. Uppgifter om den sökande:
 - a) Namn.
 - b) Svenskt personnummer, kopia av pass eller kopia av nationellt identitetskort giltigt inom Schengenområdet.
 - c) Nationalitet.
 - d) Befattning ombord.
 - e) Nautisk behörighet och eventuella specialbehörigheter.
 - f) Annan relevant information.
3. Uppgifter om fartyget och eventuell bogserad enhet:
 - a) Namn.
 - b) Signalbokstäver.
 - c) Flaggstat.
 - d) IMO-nummer.
 - e) Dimensioner.
 - f) Konstruktion.
 - g) Brännoljans mängd och placering.
 - h) Maskinstyrka.
 - i) Maskinarrangemang.
 - j) Propellerarrangemang.
 - k) Roderarrangemang.
 - l) Bogpropellrar och andra tvärpropellrar.
 - m) Navigationsutrustning.
 - n) Annan relevant information.

4. Uppgifter om den last som ska föras då lotsdispensen används.
 5. Dokumentation av rutiner för bryggans bemanning och organisation då fartyget eller bogserekipaget ska framföras med utnyttjande av en lotsdispens.
 6. Uppgifter om fartygets totala bemanning avseende fartygsbefäl och däcksmanskap samt vaktschema.
 7. Dokumentation av rutiner för reseplanering i farleden.
 8. Intyg om genomförda informationsresor.
 9. Kopia av kursbok för farleden.
 10. Uppgifter om den sökandes erfarenhet, såsom simulatorträning och resor i farleden då den sökande aktivt har deltagit i fartygets eller bogserekipagets framförande.
 11. Vid ansökan om undantag från de allmänna villkoren i bilaga 4:
 - a) Uppgifter om vilket villkor som avses.
 - b) Skäl till ansökan om undantag.
 - c) Annan relevant information.
- På Transportstyrelsens begäran ska den sökande komplettera sin ansökan med ytterligare uppgifter.

Allmänna råd

På Transportstyrelsens webbplats finns en e-tjänst för ansökan om lotsdispens. På webbplatsen finns även dokument och formulär som bör användas om ansökan skickas in på annat sätt.

Lotsdispens genom förenklat förfarande

Prövning

13 § För att den sökande ska kunna beviljas lotsdispens genom förenklat förfarande, ska han eller hon vid ansökningstillfället ha en giltig lotsdispens.

Den sökande och fartyget eller bogserekipaget ska även ha genomgått en prövning och blivit godkända i prövningens samtliga delar. Prövningen omfattar

1. en samlad riskbedömning av farleden, fartyget eller bogserekipaget och den sökande,
2. Transportstyrelsens onlineprov för lotsdispens, och
3. en kursbok för farleden.

Om den sökande har blivit godkänd på onlineprovet för lotsdispens någon gång under den senaste 12-månadersperioden, är resultatet giltigt som underlag i en ansökan.

14 § Vid riskbedömningen enligt 13 § 1 bedöms följande faktorer:

1. Farledens risknivå enligt bilaga 1.
2. Lastens skadlighet för hälsa och miljö vid en sjöolycka.
3. Lastens skydd genom fartygets eller den bogserade enhetens konstruktion.
4. Brännoljans mängd och hur brännoljan skyddas genom fartygets konstruktion.
5. Fartygets eller bogserekipagets dimensioner och manöverförmåga i förhållande till farleden och hamnen.
6. Fartygets navigations- och manöverutrustning.

7. Fartygets bemanning, vaktschema och rutiner för bryggjtjänsten under den tid då lotsdispensen kommer att användas.

8. Den sökandes behörigheter för sin befattning ombord.

9. Den sökandes erfarenhet av och kunskap om manövrering och navigering.

10. Den sökandes erfarenhet av assistans av bogserfartyg och kunskap om riskerna med detta, om relevant.

11. Andra faktorer av betydelse för sjösäkerheten och miljön.

Fartyg aktuella för förenklat förfarande

15 § I fråga om fartyg är det endast för framförande av sådana fartyg som anges i 2 kap. 1 § första stycket 8, som en ansökan om lotsdispens kan prövas genom förenklat förfarande. Lotsdispensen kan då endast beviljas om

1. den totala risknivån är 2, fartygets längd understiger 140 meter och dess bredd understiger 28 meter,

2. den totala risknivån är 3, fartygets längd understiger 130 meter och dess bredd understiger 28 meter, eller

3. den totala risknivån är 4, fartygets längd understiger 120 meter, dess bredd understiger 28 meter och fartyget är utrustat med ECDIS.

Bogserekipage aktuella för förenklat förfarande

16 § I fråga om bogserekipage är det endast för framförande av sådana bogserekipage som anges i 2 kap. 1 § första stycket 5, som en ansökan om lotsdispens kan prövas genom förenklat förfarande. Lotsdispensen kan då endast beviljas om

1. förutsättningarna i 2 kap. 1 § första stycket 1–4 inte råder,

2. det bogserande fartyget är utrustat med ett automatiskt identifierings-system (AIS) i klass A, och

3. lotsledens risknivå

a) är 1 och den eller de bogserade enheterna har en längd eller, för flera bogserade enheter, sammanlagd längd som understiger 110 meter, och en bredd eller, för flera bogserade enheter, sammanlagd bredd som understiger 26 meter, eller

b) är 2 och den eller de bogserade enheterna har en längd eller, för flera bogserade enheter, sammanlagd längd som understiger 100 meter, och en bredd eller, för flera bogserade enheter, sammanlagd bredd som understiger 23 meter, eller

c) är 3 och den eller de bogserade enheterna har en längd eller, för flera bogserade enheter, sammanlagd längd som understiger 90 meter, och en bredd eller, för flera bogserade enheter, sammanlagd bredd som understiger 20 meter.

Lotsdispens genom fullständigt förfarande

Allmänt

17 § Om förenklat förfarande enligt 13 § första stycket eller 15 eller 16 § inte är aktuellt, eller om Transportstyrelsen efter sin samlade riskbedömning

enligt 13 § 1 inte beviljar lotsdispens, kan den sökande och fartyget eller bogserkipaget i stället provas genom fullständigt förfarande.

18 § Informationsresor enligt 9 och 10 §§ får vid fullständigt förfarande ersättas av ett rederis internutbildning om denna utbildning har godkänts av Transportstyrelsen enligt 7 kap. 1 §.

Prövning

19 § För att en sökande ska beviljas lotsdispens genom fullständigt förfarande, ska den sökande och fartyget eller bogserkipaget ha genomgått en prövning och blivit godkända i prövningens samtliga delar. Prövningen omfattar

1. en samlad riskbedömning av farleden, fartyget eller bogserkipaget och den sökande,
2. ett teoretiskt prov, och
3. praktiska prov i farledens båda riktningar.

20 § Vid riskbedömningen enligt 19 § 1 bedöms följande faktorer:

1. Farledens risknivå enligt bilaga 1.
2. Lastens skadlighet för hälsa och miljö vid en sjöolycka.
3. Lastens skydd genom fartygets eller den bogserade enhetens konstruktion.
4. Brännoljans mängd och hur brännoljan skyddas fartygets konstruktion.
5. Fartygets eller bogserkipagets dimensioner och manöverförmåga i förhållande till farleden och hamnen.
6. Fartygets navigations- och manöverutrustning.
7. Fartygets bemanning, vaktschema och rutiner för bryggjänsten under den tid då lotsdispensen kommer att användas.
8. Den sökandes behörigheter för sin befattning ombord.
9. Den sökandes erfarenhet av och kunskap om manövrering och navigering.
10. Den sökandes erfarenhet av assistans av bogserfartyg och kunskap om riskerna med detta, om relevant.
11. Andra faktorer av betydelse för sjösäkerheten och miljön.

21 § Transportstyrelsen beslutar efter en samlad riskbedömning enligt 19 § 1 om ett examinationstillstånd kan utfärdas till den sökande och ansökan därmed kan provas vidare enligt 19 § 2–3.

Ett examinationstillstånd är giltigt i sex månader från beslutsdatumet, om Transportstyrelsen inte beslutar något annat. De praktiska proven ska dock genomföras inom 12 månader från det teoretiska provets genomförande.

22 § Vid det teoretiska provet enligt 19 § 2 ska den sökande visa goda kunskaper om följande moment i den omfattning som krävs för farleden:

1. Farleden och hamnen (T1).
 2. Rapportering m.m. (T2).
 3. Väderpåverkan (T3).
 4. Allmänna villkor (T4).
 5. Assistans av bogserfartyg (T5), om relevant.
- Beskrivningar av vad moment T1–T5 omfattar finns i bilaga 2.

23 § Vid de praktiska proven enligt 19 § 3 ska den sökande visa praktisk kunskap om följande moment i den omfattning som krävs för farleden:

1. Farleden och hamnen (P1).
 2. Navigering och manövrering (P2).
 3. Optisk navigering (P3).
 4. Radarnavigering (P4).
 5. Handhavande av utrustning (P5).
 6. Kommunikation (P6).
 7. Samarbete (P7).
 8. Assistans av bogserfartyg (P8), om relevant.
- Beskrivningar av vad moment P1–P8 omfattar finns i bilaga 3.

24 § Varje del av det teoretiska provet och de praktiska proven ska vara godkänd av Transportstyrelsen för att den sökande ska kunna godkännas i proven som helhet. Om den sökande underkänns vid det första provtillfället får han eller hon göra ett omprov. Då gäller följande:

1. Om den sökande blir underkänd i någon del av teoriprovet, ska den sökande göra den delen av provet på nytt.
2. Om den sökande blir underkänd i någon del av de praktiska proven, ska den sökande genomföra hela det praktiska provet på nytt, men endast i den riktning i vilken han eller hon blev underkänd.
3. På Transportstyrelsens begäran ska den sökande genomföra nya informationsresor före omprovet.

25 § Om den sökande underkänns i ett eller båda omproven avslås ansökan om lotsdispens, om det inte finns särskilda skäl för Transportstyrelsen att besluta om att den sökande får genomföra ytterligare omprov.

26 § Innan en sökande som har gjort omprov en eller flera gånger får genomföra prov inom ramen för en ny ansökan, ska han eller hon ha genomfört ytterligare resor med lots i farleden för att få mer kunskap om och erfarenhet av leden. Transportstyrelsen avgör om det redovisade antalet resor är tillräckligt med hänsyn till tidigare provresultat.

Genomförande av det teoretiska provet

27 § Det teoretiska provet ska ledas av en förordnad lots eller en provledare inom ett rederi. En eller flera tjänstemän från Transportstyrelsen ska, på myndighetens begäran, ges möjlighet att delta vid provets genomförande.

28 § Provet omfattar moment T1–T4 i bilaga 2. Om lotsdispensen ska omfatta assistans av bogserfartyg ingår även moment T5.

29 § Den sökande ska under provet följa de anvisningar som den förordnade lotsen eller provledaren inom rederiet ger.

Genomförande av de praktiska proven

30 § De praktiska proven ska ledas av en förordnad lots eller en provledare inom ett rederi. En eller flera tjänstemän från Transportstyrelsen ska,

på myndighetens begäran, ges möjlighet att delta vid ett eller flera tillfällen av provens genomföranden.

31 § Proven ska genomföras i farledens båda riktningar. Proven får normalt inte genomföras i fast isränna.

32 § Den utrustning som har betydelse för provens genomförande ska fungera när proven genomförs.

33 § Proven omfattar moment P1–P7 i bilaga 3. Om ansökan omfattar assistans av bogserfartyg ingår även moment P8.

34 § Den sökande ska under proven följa de anvisningar som den förordnade lotsen eller provledaren inom rederiet ger. Detta kan innebära att delar av proven ska genomföras med handstyrning.

35 § Under proven ska den sökande praktiskt tillämpa innehållet i kursboken. Kursboken ska finnas tillgänglig under proven, så att den förordnade lotsen eller provledaren inom rederiet kan utvärdera dess innehåll.

Återkallelse

36 § Transportstyrelsen kan återkalla en lotsdispens om

1. dispensinnehavaren inte iakttar de allmänna villkoren för att få använda lotsdispensen eller inte iakttar dispensens särskilda begränsningar,
2. dispensinnehavaren har brustit i omdöme, kompetens eller hänsyn så att sjösäkerheten, skyddet av miljön eller den allmänna säkerheten har äventyrats,
3. dispensinnehavaren i övrigt har brutit mot gällande regler för sjötrafiken, eller
4. dispensinnehavaren har varit inblandad i en sjöolycka eller en annan allvarlig incident till sjöss.

Om Transportstyrelsen återkallar en lotsdispens enligt första stycket kan dispensinnehavarens övriga lotsdispenser och tillfälliga lotsdispenser också återkallas.

37 § Transportstyrelsen kan återkalla en lotsdispens om fartyget eller bogserekipaget har genomgått betydande förändringar enligt 5 kap. 23 §.

38 § Om en lotsdispens återkallas enligt 36 § får en ny ansökan om lotsdispens göras tidigast efter sex månader, om inte Transportstyrelsen beslutar något annat.

5 kap. Förnyelse och komplettering av lotsdispens samt betydande förändringar rörande fartyget eller bogserekipaget

Förnyelse av lotsdispens

Villkor

1 § För att Transportstyrelsen ska förnya en lotsdispens, ska den sökande ha gjort minst en passage i farleden med fartyget eller bogserekipaget under den senaste 12-månadersperioden samt genomfört Transportstyrelsens onlineprov

för lotsdispens med godkänt resultat. Om lotsdispensen omfattar flera farleder och fartyg eller bogserekipage, ska den sökande ha gjort minst en passage i varje farled och med varje fartyg eller bogserekipage.

Om den sökande inte har gjort någon sådan passage ska han eller hon, på Transportstyrelsens begäran, vidta en eller flera av följande åtgärder:

1. Göra en eller flera passager under ledning av befälhavare med lotsdispens.
2. Göra en eller flera passager med lots.
3. Genomföra delar av prövningen för ny lotsdispens.

2 § Om en lotsdispens som ska förnyas innehåller ett medgivande om assistans av bogserfartyg, ska den sökande ha nyttjat assistans av bogserfartyg minst en gång under lotsdispensens giltighetstid för att även medgivandet ska förnyas.

3 § En lotsdispens får förnyas tidigast sex månader innan den upphör att gälla. Dispensen gäller sedan i högst tre år från och med den dag den förnyas. Om en ansökan om förnyelse kommer in efter lotsdispensens sista giltighetsdag, kan Transportstyrelsen besluta att lotsdispensen förnyas för en kortare tid än tre år.

Om en ansökan om förnyelse kommer in mer än tre år efter lotsdispensens sista giltighetsdag behandlar Transportstyrelsen denna ansökan som en ny ansökan om lotsdispens.

4 § Om den sökande har blivit godkänd på onlineprovet för lotsdispens någon gång under den senaste 12-månadersperioden, är resultatet giltigt som underlag i en ansökan om förnyelse.

Allmänna råd

En ansökan om förnyelse av lotsdispens bör vara Transportstyrelsen till handa senast en månad innan lotsdispensens sista giltighetsdag.

Ansökan

5 § Ansökan om förnyelse av lotsdispens ska lämnas till Transportstyrelsen i elektronisk form eller i pappersform. Till ansökan ska följande bifogas:

1. Uppgifter enligt 4 kap. 12 § första stycket 3, 5 och 6 i tillämpliga delar. Om de uppgifter om fartyget eller bogserekipaget, bryggrutinerna och bemanningen som lämnades vid den senaste ansökan om lotsdispens är oförändrade, behöver dessa uppgifter inte lämnas igen. Den sökande ska då hänvisa till de uppgifter som lämnades förra gången.

2. En kopia av den sökandes nautiska behörighet och eventuell specialbehörighet som krävs för fartyget och befattningen, om behörigheterna inte är utfärdade av Transportstyrelsen.

3. Redovisning av att den sökande har gjort minst en passage med fartyget eller bogserekipaget i farleden under den senaste 12-månadersperioden. Dessutom gäller följande:

a) Om ansökan avser flera fartyg, bogserekipage eller farleder, ska den sökande redovisa en passage för varje fartyg, bogserekipage och farled.

b) Om ansökan avser systerfartyg, eller likartade fartyg eller bogserekipage är en passage med ett av dessa fartyg eller bogserekipage tillräckligt.

c) Om ansökan avser etablerad färjetrafik är uppgifter om den sökandes tjänstgöringsperioder för respektive fartyg tillräckligt.

På Transportstyrelsens begäran ska den sökande komplettera ansökan med ytterligare uppgifter.

Allmänna råd

På Transportstyrelsens webbplats finns en e-tjänst för ansökan om förnyelse av lotsdispens. På webbplatsen finns även dokument och formulär som bör användas om ansökan skickas in på annat sätt.

Komplettering av lotsdispens

6 § En lotsdispens kan efter ansökan kompletteras med

1. ett eller flera fartyg eller bogserekipage,
2. en eller flera farleder eller farledsavsnitt,
3. ett eller flera områden,
4. assistans av bogserfartyg, och
5. undantag från de allmänna villkoren 5–11 i bilaga 4.

Om Transportstyrelsen beviljar en komplettering, utökas lotsdispensens giltighet i enlighet med kompletteringen.

Fartyg eller bogserekipage

7 § En lotsdispens kan kompletteras med fartyg eller bogserekipage för vilkas framförande lotsdispens kan beviljas genom förenklat förfarande. Då gäller följande:

1. Om kompletteringen avser ett systerfartyg, behöver den sökande inte uppfylla några ytterligare krav.

2. Om kompletteringen avser ett likartat fartyg eller bogserekipage, ska den sökande och fartyget eller bogserekipaget som kompletteringen avser, godkännas i en samlad riskbedömning enligt 4 kap. 13 § 1. Den sökande ska, på Transportstyrelsens begäran, efter en sådan riskbedömning redovisa en kursbok med uppgifter som har uppdaterats för det fartyg eller bogserkipage som kompletteringen avser.

3. Om kompletteringen avser ett fartyg eller bogserekipage som skiljer sig betydligt från det eller de fartyg eller bogserekipage som dispensen omfattar ska den sökande, på Transportstyrelsens begäran, utöver det som anges i 2 genomföra en informationsresa i farledens ena eller båda riktningar.

8 § En lotsdispens som har beviljats genom förenklat förfarande kan också kompletteras med fartyg eller bogserekipage för vilkas framförande lotsdispens inte kan beviljas genom förenklat förfarande. För att en sådan komplettering ska beviljas, ska den sökande och fartyget eller bogserekipaget godkännas i en prövning enligt 4 kap. 19 §.

9 § En lotsdispens som har beviljats genom fullständigt förfarande kan kompletteras med ytterligare fartyg eller bogserekipage som fordrar fullständigt förfarande. Då gäller följande:

1. Om kompletteringen avser ett systerfartyg, behöver den sökande inte uppfylla några ytterligare krav.

2. Om kompletteringen avser ett likartat fartyg eller bogserekipage, ska den sökande, på Transportstyrelsens begäran, genomföra en eller flera resor under ledning av en lots eller en befälhavare med lotsdispens.

3. Om kompletteringen avser ett fartyg eller bogserekipage som skiljer sig betydligt från det eller de fartyg eller bogserekipage som dispensen omfattar ska den sökande, på Transportstyrelsens begäran, utöver det som anges i 2 genomföra hela eller delar av prövningen för ny lotsdispens genom fullständigt förfarande.

10 § Vid ansökan om komplettering med ett fartyg eller bogserekipage ska följande uppgifter bifogas:

1. Den sökandes namn.

2. Nummer på den dispens som kompletteringen avser.

3. Uppgifter om fartyget eller bogserekipaget enligt 4 kap. 12 § första stycket 3.

4. Uppgifter om den last som fartyget eller bogserekipaget ska föra.

5. Dokumentation av bryggrutiner och bemanning enligt 4 kap. 12 § första stycket 5 och 6.

6. Övrig relevant information.

På Transportstyrelsens begäran ska den sökande komplettera ansökan med ytterligare uppgifter.

Farled eller farledsavsnitt

11 § En lotsdispens som har beviljats genom förenklat förfarande, kan kompletteras med farleder eller farledsavsnitt i nära anslutning till en farled som omfattas av dispensen. Transportstyrelsen gör då en samlad riskbedömning enligt 4 kap. 13 § 1 av farleden, fartyget eller bogserekipaget och den sökande.

Den sökande ska, på Transportstyrelsens begäran, genomföra en informationsresa i farledens eller farledsavsnittets ena eller båda riktningar, eller redovisa en uppdaterad kursbok för fartyget eller bogserekipaget där farleden eller farledsavsnittet ingår, eller både och.

12 § En lotsdispens som har beviljats genom fullständigt förfarande, kan kompletteras med farleder eller farledsavsnitt i nära anslutning till en farled som omfattas av dispensen. Transportstyrelsen gör då en samlad riskbedömning enligt 4 kap. 19 § 1 av farleden, fartyget eller bogserekipaget och den sökande.

Den sökande ska, på Transportstyrelsens begäran, genomföra en informationsresa eller en passage med en befälhavare med lotsdispens i farledens eller farledsavsnittets ena eller båda riktningar, eller redovisa en uppdaterad kursbok för fartyget eller bogserekipaget där farleden eller farledsavsnittet

ingår, eller både och. På Transportstyrelsens begäran ska den sökande genomföra hela eller delar av prövningen för ny lotsdispens.

13 § Vid ansökan om komplettering med farled eller farledsavsnitt ska följande uppgifter bifogas:

1. Den sökandes namn.
2. Nummer på den dispens som kompletteringen avser.
3. Uppgifter om de farleder eller farledsavsnitt som avses.

På Transportstyrelsens begäran ska den sökande komplettera ansökan med ytterligare uppgifter.

Område

14 § En lotsdispens kan kompletteras med angränsande områden utanför en lotsled. En sådan komplettering kan beviljas efter en samlad riskbedömning enligt 4 kap 19 § 1.

På Transportstyrelsens begäran ska den sökande i samband med detta genomföra hela eller delar av prövningen för ny lotsdispens.

15 § Om det inom området som dispensen ska kompletteras med finns lotsleder eller lotsledsavsnitt, ska den sökande, på Transportstyrelsens begäran, genomgå en prövning i dessa lotsleder eller lotsledsavsnitt på samma sätt som vid en ansökan om en ny lotsdispens genom fullständigt förfarande.

16 § Vid ansökan om komplettering med ett område ska följande uppgifter bifogas:

1. Den sökandes namn.
2. Nummer på den dispens som kompletteringen avser.
3. Uppgifter om vilket område som avses.
4. Skäl till att dispensen ska kompletteras med området.

På Transportstyrelsens begäran ska den sökande komplettera ansökan med ytterligare uppgifter.

Assistans av bogserfartyg

17 § En lotsdispens kan efter en samlad riskbedömning enligt 4 kap. 19 § 1 kompletteras med ett särskilt medgivande om undantag från det allmänna villkoret 3 i bilaga 4 så att den gäller även vid assistans av bogserfartyg. För att en sådan komplettering ska beviljas, ska den sökande ha blivit godkänd i det teoretiska provet och de praktiska proven med bogserfartyg enligt momenten T5 i bilaga 2 och P8 i bilaga 3.

18 § Innan de praktiska proven enligt 17 § genomförs, ska den sökande, på Transportstyrelsens begäran, vidta en eller flera av följande åtgärder:

1. Visa att han eller hon har tagit kontakt med bogserfartygsföretaget och mottagit information om
 - a) möjliga assisteringsmetoder,
 - b) hur det egna fartyget och bogserfartyget bör kommunicera, inklusive vedertaget språkbruk, och
 - c) annat som är relevant för samarbetet mellan fartyg och bogserfartyg.

2. Redovisa rutiner för bryggbemannings organisation och uppgifter vid assistans av bogserfartyg.

3. Redovisa sin erfarenhet av att under assistans av bogserfartyg aktivt ha deltagit i framförandet av fartyget, ett systerfartyg eller ett likvärdigt fartyg i farleden och hamnen.

19 § Om en lotsdispens har kompletterats så att den gäller vid assistans av bogserfartyg, kan Transportstyrelsen besluta att dispensinnehavarens övriga lotsdispenser också får omfattas av kompletteringen. Ett villkor för detta är att farleden, hamnen och bogserfartyget överensstämmer med förutsättningarna för den ursprungliga kompletteringen. Den sökande ska då redovisa att information har inhämtats enligt 18 § 1 från bogserfartygsföretaget i hamnen.

20 § Vid ansökan om komplettering med assistans av bogserfartyg ska följande uppgifter bifogas:

1. Den sökandes namn.
2. Nummer på den lotsdispens som kompletteringen avser.
3. Uppgifter om vilket företag som ska tillhandahålla bogserassistansen.
4. Övrig relevant information.

På Transportstyrelsens begäran ska den sökande komplettera ansökan med ytterligare uppgifter.

Undantag från de allmänna villkoren för att få använda lotsdispensen

21 § Transportstyrelsen kan efter ansökan, utöver de särskilda medgivande enligt 17 § samt 4 kap. 7 §, bevilja komplettering med särskilt medgivande om undantag från ett eller flera av de allmänna villkoren 5–11. De allmänna villkoren för att få använda lotsdispens anges i bilaga 4.

22 § Vid ansökan om komplettering med särskilt medgivande om undantag enligt 21 § ska följande uppgifter bifogas:

1. Den sökandes namn.
2. Nummer på den lotsdispens som kompletteringen avser.
3. Vilket villkor som avses.
4. Skäl till att undantaget ska medges.
5. Övrig relevant information.

På Transportstyrelsens begäran ska den sökande komplettera ansökan med ytterligare uppgifter.

Allmänna råd

På Transportstyrelsens webbplats finns en e-tjänst för ansökan om komplettering av lotsdispens. På webbplatsen finns även dokument och formulär som bör användas om ansökan skickas in på annat sätt.

Betydande förändringar rörande fartyget eller bogser ekipaget

23 § Om en dispensinnehavares fartyg eller bogser ekipage förändras i fråga om storlek, maskinstyrka, nationalitet, namn eller antal mönstrade fartygsbefäl eller genomgår någon annan betydande förändring, ska detta omgående anmälas till Transportstyrelsen.

Dispensinnehavaren är då skyldig att anlita lots tills Transportstyrelsen har godkänt fortsatt användning av lotsdispensen. Om Transportstyrelsen på grund av förändringens omfattning bedömer att det är nödvändigt, ska den sökande för att få ett sådant godkännande genomgå

1. en eller flera resor under ledning av befälhavare med lotsdispens för framförande av det förändrade fartyget eller bogserekipaget,
2. en eller flera resor under ledning av lots, eller
3. delar av prövningen för ny lotsdispens.

De anmälda förändringarna kan medföra att den befintliga lotsdispensen ändras eller återkallas enligt 4 kap. 37 § eller 6 kap. 5 §.

6 kap. Tillfällig lotsdispens

Allmänt

1 § För att en sökande ska beviljas tillfällig lotsdispens för framförande av fartyg eller bogserekipage i och utanför lotsled, ska den sökande och fartyget eller bogserekipaget ha blivit godkända i en samlad riskbedömning enligt 4 kap. 13 § 1 eller 4 kap. 19 § 1. Den som inte är befälhavare får dock endast använda sin tillfälliga lotsdispens om fartygets befälhavare har en likvärdig dispens.

2 § En tillfällig lotsdispens gäller för framförande av ett angivet fartyg eller bogserekipage, under en angiven tidsperiod och i en angiven farled eller ett angivet område utanför en farled.

Ansökan

3 § Ansökan om tillfällig lotsdispens ska lämnas till Transportstyrelsen i elektronisk form eller i pappersform.

Till ansökan ska följande bifogas:

1. Uppgifter om farled eller område utanför farled.
2. Uppgifter om den sökande:
 - a) Namn.
 - b) Svenskt personnummer, kopia av pass eller kopia av nationellt identitetskort giltigt inom Schengenområdet.
 - c) Befattning ombord.
 - d) Nautisk behörighet och eventuella specialbehörigheter.
 - e) Annan relevant information.
3. Uppgifter om fartyget och eventuell bogserad enhet:
 - a) Namn.
 - b) Signalbokstäver.
 - c) Flaggstat.
 - d) IMO-nummer.
 - e) Dimensioner.
 - f) Annan relevant information.
4. Uppgifter om den last som ska föras då lotsdispensen används.
5. Dokumentation av rutiner för bryggans bemanning och organisation då fartyget eller bogserekipaget ska framföras med utnyttjande av lotsdispensen.
6. Dokumentation av rutiner för reseplanering i farleden, om relevant.

7. Uppgifter om fartygets totala bemanning avseende fartygsbefäl och däcksmanskap samt vaktschema, om relevant.

8. Uppgifter om den sökandes erfarenhet, såsom resor i farleden eller liknande då den sökande aktivt har deltagit i fartygets eller bogserekipagets framförande.

På Transportstyrelsens begäran ska den sökande komplettera ansökan med ytterligare uppgifter.

Allmänna råd

På Transportstyrelsens webbplats finns en e-tjänst för ansökan om tillfällig lotsdispens. På webbplatsen finns även dokument och formulär som bör användas om ansökan skickas in på annat sätt.

Återkallelse

4 § Transportstyrelsen kan återkalla en tillfällig lotsdispens om

1. dispensinnehavaren inte uppfyller de villkor som anges på den tillfälliga lotsdispensen,

2. dispensinnehavaren har brutit i omdöme, kompetens eller hänsyn så att sjösäkerheten, skyddet av miljön eller den allmänna säkerheten har äventyrats,

3. dispensinnehavaren i övrigt har brutit mot gällande regler för sjötrafiken, eller

4. dispensinnehavaren har varit inblandad i en sjöolycka eller en annan allvarlig incident till sjöss.

Om Transportstyrelsen återkallar en tillfällig lotsdispens enligt första stycket kan dispensinnehavarens övriga tillfälliga lotsdispenser och lotsdispenser också återkallas.

5 § Transportstyrelsen kan återkalla en tillfällig lotsdispens om fartyget eller bogserekipaget har genomgått betydande förändringar enligt 5 kap. 23 §.

6 § Om en tillfällig lotsdispens återkallas enligt 4 § får en ny ansökan om tillfällig lotsdispens göras tidigast efter sex månader, om inte Transportstyrelsen beslutar något annat.

7 kap. Internutbildning och provledare inom rederi

Internutbildning inom rederi

Allmänt

1 § Ett rederi kan ansöka om godkännande av internutbildning för anställda inom rederiet som ansöker om lotsdispens. Ett sådant godkännande innebär att internutbildningen får ersätta informationsresor på ett eller flera fartyg eller bogserekipage i en eller flera farleder enligt 4 kap. 18 §.

Om Transportstyrelsen beslutar om ett godkännande enligt första stycket, kan beslutet förenas med villkor.

2 § När ett rederi ansöker om godkännande av sin internutbildning enligt 1 §, ska rederiet visa

1. att vart och ett av dess aktuella fartyg eller bogserekipage har gjort minst åtta resor per månad under den senaste 12-månadersperioden i den eller de aktuella farledernas båda riktningar, om inte Transportstyrelsen beslutar något annat,

2. att det finns dokumenterade rutiner för internutbildningens genomförande och omfattning,

3. att det inom rederiet finns fartygsbefäl med lotsdispens som kan leda internutbildningen,

4. att fartygens eller bogserekipagens bemanning är tillräcklig för att säkerställa att internutbildningen kan genomföras utan att åsidosätta sjösäkerheten eller arbetsmiljön, och

5. vilken last fartygen eller bogserekipagen för.

Transportstyrelsen gör en bedömning av underlaget enligt första stycket 1–5 och beslutar därefter om internutbildningen är godkänd.

3 § Ett beslut om godkännande enligt 1 § är giltigt i två år, om inte Transportstyrelsen beslutar något annat.

4 § Ett beslut om godkännande enligt 1 § kan återkallas av Transportstyrelsen, om rederiet inte följer de rutiner som angetts vid ansökan, bryter mot beslutets villkor, eller brister i hänsyn så att sjösäkerheten, skyddet av miljön eller den allmänna säkerheten äventyras.

5 § En eller flera tjänstemän från Transportstyrelsen ska, på myndighetens begäran, ges möjlighet att delta vid ett eller flera tillfällen under rederiets internutbildning.

Ansökan

6 § En ansökan enligt 1 § ska lämnas till Transportstyrelsen i elektronisk form eller i pappersform. Till ansökan ska följande bifogas:

1. Uppgifter om de farleder och fartyg eller bogserekipage inklusive last som ansökan avser.

2. Uppgifter om hur ofta de aktuella fartygen eller bogserekipagen trafikerar de aktuella farlederna.

3. Rutinbeskrivningar, checklistor eller annan dokumentation som beskriver rederiets internutbildning.

4. Uppgifter om rederiets personella resurser för att leda internutbildningen.

På Transportstyrelsens begäran ska den sökande komplettera ansökan med ytterligare uppgifter.

Provledare inom rederi

Tillstånd för rederier att hålla prov för lotsdispens

7 § Transportstyrelsen kan bevilja tillstånd för ett rederi att hålla det teoretiska och de praktiska proven för lotsdispens under ledning av en provledare inom rederiet.

8 § Ett tillstånd enligt 7 § får endast utnyttjas om

1. rederiets internutbildning för lotsdispens har godkänts enligt 1 §, och
2. rederiet har minst ett anställt fartygsbefäl som är godkänt som provledare enligt 13 §.

9 § Ett tillstånd enligt 7 § är giltigt i två år, om inte Transportstyrelsen beslutar något annat.

10 § Transportstyrelsen kan återkalla ett tillstånd enligt 7 § om rederiet inte följer de rutiner som angetts vid ansökan eller bryter mot tillståndets villkor.

11 § Om ett rederi planerar att hålla prov för lotsdispens med en provledare inom rederiet, ska Transportstyrelsen informeras om detta minst 14 dagar före det planerade provdatumet.

12 § En eller flera tjänstemän från Transportstyrelsen eller en förordnad lots ska på Transportstyrelsens begäran ges möjlighet att delta vid ett eller flera provtillfällen.

Tillstånd för provledare inom rederi att leda prov för lotsdispens

13 § Transportstyrelsen kan bevilja ett personligt tillstånd att verka som provledare inom ett rederi. För att få ett sådant tillstånd för en eller flera farleder och ett eller flera fartyg eller bogserekipage ska den sökande

1. vara anställd som fartygsbefäl inom det rederi där han eller hon ska verka som provledare,

2. ha en lotsdispens som är utfärdad enligt ett fullständigt förfarande för den typ av fartyg eller bogserekipage och för de farleder där han eller hon ska verka som provledare,

3. ha använt sin lotsdispens enligt 2 för minst två passager i farledens eller farledernas vardera riktning under den senaste 12-månadersperioden, och

4. ha mycket god kunskap om det som anges i 4 kap. om det teoretiska och de praktiska proven för lotsdispens.

14 § Ett tillstånd enligt 13 § får endast utnyttjas om

1. provledarens lotsdispens enligt 13 § 2 är giltig,
2. provledaren inte samtidigt använder sin lotsdispens för att fullgöra befälhavarens skyldighet att anlita lots, och
3. det rederi där provledaren är anställd har ett tillstånd enligt 7 §.

15 § Ett tillstånd enligt 13 § är giltigt i två år, om inte Transportstyrelsen beslutar något annat.

16 § Transportstyrelsen kan återkalla ett tillstånd enligt 13 § om provledaren inte fullgör sina skyldigheter eller om provledarens lotsdispens har återkallats.

Ansökan om tillstånd för rederier att hålla prov för lotsdispens

17 § En ansökan om tillstånd enligt 7 § ska lämnas till Transportstyrelsen i elektronisk form eller i pappersform. Till ansökan ska följande bifogas:

1. Uppgifter om de farleder och fartyg eller bogserekipage inklusive last som ansökan avser.
2. Uppgifter om hur ofta de aktuella fartygen eller bogserekipagen trafikerar de aktuella farlederna.
3. Rutinbeskrivningar, checklistor eller annan dokumentation som beskriver hur det teoretiska och de praktiska proven ska genomföras för att uppfylla moment T1–T5 i bilaga 2 och P1–P8 i bilaga 3.
4. Uppgifter om rederiets krav gällande kvalifikationer och erfarenhet för provledare inom rederiet.

På Transportstyrelsens begäran ska rederiet komplettera ansökan med ytterligare uppgifter.

Ansökan om tillstånd för provledare inom rederi att leda prov för lotsdispens

18 § En ansökan om tillstånd enligt 13 § ska lämnas till Transportstyrelsen i elektronisk form eller i pappersform. Till ansökan ska följande uppgifter om den sökande bifogas:

1. Namn.
2. Svenskt personnummer, kopia av pass eller kopia av nationellt identitetskort giltigt inom Schengenområdet.
3. Uppgifter om den eller de lotsdispenser som åberopas för tillståndet.
4. Verifikation av att den sökande har använt sin eller sina lotsdispenser enligt 3 för minst två passager i farledens eller farledernas vardera riktning under den senaste 12 månadersperioden.
5. Intyg om anställning i det rederi där tillståndet ska användas.
6. Intyg från rederiet att den sökande rekommenderas som provledare inom rederiet.

På Transportstyrelsens begäran ska den sökande komplettera ansökan med ytterligare uppgifter.

8 kap. Öppensjölotsar på Sveriges sjöterritorium som är certifierade av andra stater än Sverige m.m.

Östersjön

1 § En öppensjölots (Deep-Sea Pilot), som är certifierad av en annan stat än Sverige och som har ett giltigt öppensjölotsningscertifikat (Red Card) utfärdat av en stat vid Östersjön, får biträda fartyg från gränsen för Sveriges sjöterritorium längst till närmaste bordsningsplats för svensk lots med de begränsningar som framgår av 2 och 3 §§ samt de regler som anges i 4 och

5 §§. Detta gäller när fartyget ska till svensk hamn eller svenskt inre vatten i Östersjöområdet avgränsat av linjen Skagen–Vinga.

En sådan lots får med samma begränsningar även biträda fartyg genom svenskt territorialhav som inte är lotsled, om fartyget inte ska anlöpa svensk hamn.

Kattegatt

2 § Utöver svenska lotsar får endast danska öppensjölotsar biträda fartyg på Sveriges sjöterritorium i Kattegatt (mellan linjen Skagen–Vinga och linjen Gilbjerg Hoved–Kullen).

Bottniska viken

3 § Utöver svenska lotsar får endast finska öppensjölotsar biträda fartyg på Sveriges sjöterritorium i Bottniska viken norr om latituden 59°30'N. I svenskt territorialhav i Bottniska viken får fartyg, som ska till finsk hamn, biträdas av finska öppensjölotsar, dock endast utanför lotsled.

Öresund

4 § I 3 § förordningen (1982:569) om lotsning m.m. föreskrivs att följande författningar gäller för lotsning i Öresund i vissa hänseenden:

1. deklarationen (1873:46) angående svenska och danska undersåtars tillkommande rätt till lotsning i Öresund, och
2. tillägget (1911:107) till deklarationen.

5 § I artikel 1 deklarationen (1873:46) angående svenska och danska undersåtars tillkommande rätt till lotsning i Öresund anges

1. att lotsning med lika rätt tillkommer Sverige och Danmark i de delar av Öresund som på ena sidan begränsas av danskt och på den andra sidan av svenskt land,
2. att om båda stränderna tillhör samma land tillkommer lotsningsrätten uteslutande det landet, och
3. att Sverige och Danmark förbehåller sig lotsning in i och ur sina egna hamnar.

Allmänna råd³

Befälhavare på följande fartyg bör anlita lots vid gång i Öresund:

1. Lastade oljetankfartyg med ett djupgående av 7 meter eller mer.
2. Lastade kemikalie- eller gastankfartyg.
3. Fartyg som för last av bestrålat kärnbränsle, plutonium eller högaktivt radioaktivt avfall.

³ Motsvarar delvis IMO-resolution MSC.138(76).

Nordsjön

6 § En öppensjölots (Deep-Sea Pilot), som är certifierad av en annan stat än Sverige och som har ett giltigt öppensjölotsningscertifikat utfärdat av en behörig lotsningsorganisation som har godkänts av en stat vid Nordsjön, får biträda fartyg

1. från gränsen för Sveriges sjöterritorium längst till närmaste bordningsplats för svensk lots, om fartyget ska till svensk hamn eller svenskt inre vatten i Skagerrak norr om linjen Skagen–Vinga,
2. fram till bordningsplatsen vid fyren Trubaduren söder om linjen Skagen–Vinga, och
3. genom svenskt territorialhav som inte är lotsled, norr om linjen Skagen–Vinga, om fartyget inte ska anlöpa svensk hamn.

9 kap. Fartyg under lotsning eller biträde av lots

Embarkering och debarkering av lots

1 § I Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2011:2) om navigationssäkerhet och navigationsutrustning föreskrivs vilken utrustning fartyg som kan komma att använda lots ska ha för att kunna embarkera och debarkera lots.

2 § När en lots ska embarkera eller debarkera ett fartyg, ska befälhavaren vidta sådana åtgärder att riskerna i samband med embarkeringen eller debarkeringen minimeras.

3 § Om en lots hindras från att embarkera ett fartyg på ett säkert sätt på grund av exempelvis hårt väder eller rådande isförhållanden, får fartyget, om Sjöfartsverket bedömer att det är möjligt, vägledas av lotsen från en lotsbåt eller på annat lämpligt sätt.

Med stöd av sådan vägledning får befälhavaren besluta att framföra fartyget till en alternativ bordningsplats. Den alternativa bordningsplatsen anvisas av Sjöfartsverket och får i undantagsfall vara belägen innanför en lotspliktslinje. Om anvisningen till den alternativa bordningsplatsen föranleds av rådande isförhållanden, får fartyget vägledas i lotsleden av statsisbrytare.

4 § Om en lots hindras från att debarkera ett fartyg på ett säkert sätt på grund av exempelvis hårt väder eller rådande isförhållanden utanför en lotspliktslinje, kan Sjöfartsverket i undantagsfall anvisa en debarkeringsplats belägen innanför linjen. Efter det att lotsen har debarkerat ska fartyget, om Sjöfartsverket bedömer att det är möjligt, under fortsatt färd vägledas av lotsen från en lotsbåt eller på annat lämpligt sätt.

Med stöd av sådan vägledning får befälhavaren besluta att framföra fartyget från en sådan anvisad debarkeringsplats till lotsledens lotspliktslinje. Om anvisningen från den alternativa debarkeringsplatsen föranleds av rådande isförhållanden, får fartyget vägledas i lotsleden av statsisbrytare.

Lotsning i konvoj

5 § Om det finns särskilda skäl får Sjöfartsverket anvisa att lotsning ska ske i konvoj. Vid lotsning i konvoj vägleder lotsen ett eller flera fartyg från ett annat fartyg i konvojen.

Informationsutbyte, överenskommet språk och kommunikation på bryggan

6 § Innan lotsningen eller biträdet av lots påbörjas, ska befälhavaren och lotsen utbyta information om alla förhållanden av betydelse för fartygets säkra framförande och vid behov gå igenom en resplan (Voyage Plan eller Passage Plan).

7 § För att uppnå en säker resa ska lotsen, befälhavaren och bryggpersonalen verka för ett effektivt samarbete med avseende på kommunikationen, informationsutbytet och den ömsesidiga förståelsen för varandras uppgifter och skyldigheter. I detta samarbete ska de även beakta fartygets system och den utrustning som är tillgänglig för lotsen.

Allmänna råd till 6 och 7 §§⁴

Befälhavarens och lotsens informationsutbyte bör omfatta åtminstone följande:

- 1. en skriftlig sammanställning om fartyget (Pilot Card) med följande uppgifter: fartygets fart vid vissa givna propellervarvtal; djupgående förut och akterut; längd; bredd; masthöjd; girhastighet vid olika fart; girradie; stoppsträcka; squat; andra lämpliga uppgifter,*
- 2. en övergripande överenskommelse om planering och rutiner för den förestående resan inklusive en handlingsplan för oförutsedda händelser,*
- 3. information om förhållanden som rör väder, vattendjup, tidvattenströmmar och övrig sjötrafik som kan förväntas under resan,*
- 4. information om eventuella avvikande manöveregenskaper och begränsningar i maskineriet, navigationsutrustningen eller bemanningen som skulle kunna påverka fartygets drift, handhavande eller säkra manövrering, och*
- 5. information om kajplats och förtöjningsarrangemang samt hur, om så är fallet, bogserfartyg kommer att användas.*

8 § Kommunikationen på bryggan mellan lotsen, befälhavaren och bryggpersonalen ska ske på ett överenskommet bryggspråk. Detta språk ska vara engelska eller ett annat språk som behärskas av de parter ombord som måste kunna delta i kommunikationen för fartygets säkra framförande.

⁴ Motsvarar delvis IMO-resolution A.960(23) annex 2.

Lotsen, befälhavaren eller någon av bryggpersonalen ska snarast förmedla det som har sagts, om kommunikationen med parter som inte befinner sig ombord sker på ett annat språk än det överenskomna bryggspråket.

Förfaranden vid lotsning eller biträde av lots

9 § Lotsen får åtföljas av lotsar eller andra tjänstemän från Transportstyrelsen eller Sjöfartsverket i samband med lotsning eller biträde av lots.

10 § Om ett fartyg ska lotsas eller biträdas av två eller flera lotsar, ska en av lotsarna vara ansvarig för lotsningen eller biträdet. Befälhavaren ska alltid hållas underrättad om vilken lots som är ansvarig.

11 § Det ska klart framgå när lotsen påbörjar, avslutar och eventuellt avbryter lotsningen eller biträdet av lots.

12 § I 6 § andra stycket förordningen (1982:569) om lotsning m.m. finns bestämmelser om att befälhavaren uttryckligen ska meddela lotsen vilket fartygsbefäl som svarar för framförandet av fartyget.

13 § Befälhavaren ska ge lotsen möjlighet att vid lotsning eller biträde av lots kunna vända sig direkt till det ansvariga fartygsbefälet eller till rorsmannen, om inte befälhavaren anser att det är olämpligt.

14 § I 7 § förordningen (1982:569) om lotsning m.m. finns bestämmelser om att lotsens ansvar och uppgifter ombord inte inskränker befälhavarens ansvar för fartyget och dess framförande.

15 § Befälhavaren ska se till att lotsen inte blir störd under sitt arbete och kontrollera att givna order utförs på ett snabbt och riktigt sätt samt att lotsen har tillgång till all nödvändig bryggutrustning.

Allmänna råd

För att förhindra att lotsen blir störd bör tobaksrökning på bryggan undvikas under den tid lotsen är ombord.

16 § Om inte lotsen säkert kan lotsa eller biträda ett fartyg, ska lotsen omedelbart underrätta befälhavaren. Lotsen ska även informera om vilka åtgärder som är påkallade med hänsyn till sjösäkerheten och skyddet för miljön.

Allmänna råd

Om lotsen eller lotsens medhjälpare enligt befälhavarens uppfattning har brustit i sina skyldigheter, bör befälhavaren meddela detta till Sjöfartsverket.

10 kap. Övriga bestämmelser

Särskilda villkor

1 § Transportstyrelsens beslut enligt dessa föreskrifter kan innehålla särskilda villkor.

Undantag

2 § Transportstyrelsen får, om det finns särskilda skäl, medge undantag från dessa föreskrifter.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

TSFS 2022:94

1. Denna författning träder i kraft den 1 december 2023.
2. Genom författningen upphävs Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2017:88) om lotsning.
3. Beslut om undantag från skyldighet att anlita lots enligt Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2017:88) om lotsning är fortsatt giltiga efter att denna författning har trätt i kraft. Ett sådant beslut gäller tills Transportstyrelsen meddelar ett nytt beslut eller beslutets giltighetstid går ut.
4. Till och med den 1 december 2024 får befälhavare som återoppar undantag enligt 3 kap. 1 § tillgodoräkna sig resor med eller utan lots under den senaste 18-månadersperioden för att uppfylla resekravet enligt 3 kap. 2 § 1.

TSFS 2026:5

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 mars 2026.

Bilaga 1. Lotspliktslinjer och risknivåer

Denna bilaga innehåller en förteckning över lotspliktslinjer och risknivå för respektive lotsled. Lotsledens risknivå kan vara lägst 1 och högst 4, där 1 anger lägre risk och 4 anger högre risk.

Varje lotsled har en eller flera lotspliktslinjer och en risknivå. Koordinaterna för de punkter som definierar lotspliktslinjernas läge anges i geodetiskt datum WGS 84.

Bilagan är indelad efter Sjöfartsverkets lotsområden i geografisk ordning längs kusten med början i lotsområde Luleå.

I tabellen används följande symboler:

‡ = Lotsleden är belägen inom ett område där lots ska anlitas.

* = Skyldighet att anlita lots gäller från avgångsort till ankomstort.

(TSFS 2026:5)

Lotsområde Luleå

Lotsled			Lotspliktslinje(r)	Risknivå
till/från	via	från/till		
Axelsvik		Malören	65°40,00'N 023°16,00'E 65°40,00'N 023°34,00'E	2
Karlsborg		Malören	65°40,00'N 023°16,00'E 65°40,00'N 023°34,00'E	3
Luleå		Farstugrunden	65°28,30'N 022°30,30'E 65°26,80'N 022°30,30'E	2
Luleå	Sandgrönn-fjärden	Rödkallen	65°22,80'N 022°21,00'E 65°22,80'N 022°19,00'E	3
Munksund/ Pitsundet		Ruskbådan	65°06,60'N 021°36,50'E 65°07,50'N 021°40,50'E	4
Sandholm/ Pitsundet		Ruskbådan	65°06,60'N 021°36,50'E 65°07,50'N 021°40,50'E	4
Haraholmen		Ruskbådan	65°06,60'N 021°36,50'E 65°07,50'N 021°40,50'E	2
Skelleftehamn		Gåsören	64°39,30'N 021°22,10'E 64°37,80'N 021°22,10'E	2
Rönnskärsverken		Gåsören	64°39,30'N 021°22,10'E 64°37,80'N 021°22,10'E	2
Umeå (Holmsund)		Väktaren	63°35,80'N 020°25,10'E 63°37,10'N 020°26,35'E	2
Obbola		Väktaren	63°35,80'N 020°25,10'E 63°37,10'N 020°26,35'E	2
Rundvik		Väktaren	63°24,60'N 019°36,35'E 63°24,95'N 019°37,40'E	1
Rundvik		Skagsudde	63°24,60'N 019°36,35'E 63°24,95'N 019°37,40'E	1
Husum	inre vägen	Skagsudde	63°11,25'N 019°02,60'E 63°11,45'N 019°06,60'E	3
Husum	mellersta vägen	Skagsudde	63°11,25'N 019°02,60'E	1
			63°11,45'N 019°06,60'E	
			63°19,10'N 019°13,50'E 63°15,70'N 019°15,05'E	
Husum	yttre vägen	Skagsudde	63°19,10'N 019°13,50'E 63°15,70'N 019°15,05'E	1

Lotsled			Lotspliktslinje(r)	Risknivå
till/från	via	från/till		
Örnsköldsvik		Skagsudde	63°11,15'N 018°55,15'E	3
			63°11,60'N 018°56,90'E	
			63°07,15'N 018°48,20'E	
			63°05,70'N 018°46,00'E	
Örnsköldsvik	inomskärs	Gnäggen/ Högbonden	62°58,35'N 018°33,90'E	3
			62°58,90'N 018°36,00'E	
			62°50,70'N 018,25,00'E	
			62°51,20'N 018°27,80'E	
Köpmanholmen		Skagsudde	63°11,15'N 018°55,15'E	3
			63°11,60'N 018°56,90'E	
			63°07,15'N 018°48,20'E	
			63°05,70'N 018°46,00'E	
Köpmanholmen	inomskärs	Högbonden	62°50,70'N 018,25,00'E 62°51,20'N 018°27,80'E	3
Högbonden	inomskärs	Skagsudde	62°50,70'N 018,25,00'E	3
			62°51,20'N 018°27,80'E	
			63°11,15'N 018°55,15'E	
			63°11,60'N 018°56,90'E	
Bollsta		nord/syd Storön	62°47,00'N 018°09,30'E 62°45,10'N 018°09,30'E	3
Bollsta	Sannasundet	Härnön/Lungön	62°39,30'N 017°58,60'E 62°39,40'N 018°00,20'E	3
Väja		nord/syd Storön	62°47,00'N 018°09,30'E 62°45,10'N 018°09,30'E	3
Väja	Sannasundet	Härnön/Lungön	62°39,30'N 017°58,60'E 62°39,40'N 018°00,20'E	3
Lugnvik	Sannasundet	Härnön/Lungön	62°39,30'N 017°58,60'E 62°39,40'N 018°00,20'E	3
Utansjö		nord/syd Storön	62°47,00'N 018°09,30'E 62°45,10'N 018°09,30'E	3
Utansjö	Sannasundet	Härnön/Lungön	62°39,30'N 017°58,60'E 62°39,40'N 018°00,20'E	3

TSFS 2022:94
Bilaga 1

Lotsled			Lotspliktslinje(r)	Risknivå
till/från	via	från/till		
Härnösand	Sannasundet/ nord/syd Storön	Skagsudde	62°47,00'N 018°09,30'E 62°45,10'N 018°09,30'E	3
Härnösand	Härnön/Lungön	Skagsudde	62°39,30'N 017°58,60'E 62°38,85'N 017°58,60'E	1

(TSFS 2026:5)

Lotsområde Gävle

Lotsled			Lotspliktslinje(r)	Riskenivå
till/från	via	från/till		
Bollsta		Härnön/Storön	62°47,00'N 018°09,30'E	3
			62°45,10'N 018°09,30'E	
			62°39,30'N 017°58,60'E	
			62°39,40'N 018°00,20'E	
Bollsta		Sundsvallsbukten	62°47,00'N 018°09,30'E	3
			62°45,10'N 018°09,30'E	
			62°39,30'N 017°58,60'E	
			62°39,40'N 018°00,20'E	
Väja		Härnön/Storön	62°47,00'N 018°09,30'E	3
			62°45,10'N 018°09,30'E	
			62°39,30'N 017°58,60'E	
			62°39,40'N 018°00,20'E	
Väja		Sundsvallsbukten	62°47,00'N 018°09,30'E	3
			62°45,10'N 018°09,30'E	
			62°39,30'N 017°58,60'E	
			62°39,40'N 018°00,20'E	
Lugnvik		Härnön/Storön	62°47,00'N 018°09,30'E	3
			62°45,10'N 018°09,30'E	
			62°39,30'N 017°58,60'E	
			62°39,40'N 018°00,20'E	
Lugnvik		Sundsvallsbukten	62°47,00'N 018°09,30'E	3
			62°45,10'N 018°09,30'E	
			62°39,30'N 017°58,60'E	
			62°39,40'N 018°00,20'E	
Utansjö		Härnön/Storön	62°47,00'N 018°09,30'E	3
			62°45,10'N 018°09,30'E	
			62°39,30'N 017°58,60'E	
			62°39,40'N 018°00,20'E	
Utansjö		Sundsvallsbukten	62°47,00'N 018°09,30'E	3
			62°45,10'N 018°09,30'E	
			62°39,30'N 017°58,60'E	
			62°39,40'N 018°00,20'E	
Härnösand		Sundsvallsbukten	62°39,30'N 017°58,60'E	1
			62°38,85'N 017°58,60'E	
Härnösand		Härnön	62°39,30'N 017°58,60'E	1
			62°38,85'N 017°58,60'E	
Söråker	ost Alnö	Sundsvallsbukten	62°25,30'N 017°33,35'E	3
			62°24,75'N 017°32,55'E	
			62°22,80'N 017°33,70'E	
			62°22,40'N 017°32,80'E	

Lotsled			Lotspliktslinje(r)	Risknivå
till/från	via	från/till		
Söråker	väst Alnö	Sundsvallsbukten	62°21,85'N 017°33,40'E	3
			62°21,30'N 017°34,25'E	
			62°19,55'N 017°32,80'E	
			62°18,50'N 017°31,60'E	
Östrand	öst Alnö	Sundsvallsbukten	62°25,30'N 017°33,35'E	2
			62°24,75'N 017°32,55'E	
			62°22,80'N 017°33,70'E	
			62°22,40'N 017°32,80'E	
Östrand	väst Alnö	Sundsvallsbukten	62°21,85'N 017°33,40'E	3
			62°21,30'N 017°34,25'E	
			62°19,55'N 017°32,80'E	
			62°18,50'N 017°31,60'E	
Tunadal	öst Alnö	Sundsvallsbukten	62°25,30'N 017°33,35'E	3
			62°24,75'N 017°32,55'E	
			62°22,80'N 017°33,70'E	
			62°22,40'N 017°32,80'E	
Tunadal	väst Alnö	Sundsvallsbukten	62°21,85'N 017°33,40'E	2
			62°21,30'N 017°34,25'E	
			62°19,55'N 017°32,80'E	
			62°18,50'N 017°31,60'E	
Sundsvall		Sundsvallsbukten	62°21,85'N 017°33,40'E	2
			62°21,30'N 017°34,25'E	
			62°19,55'N 017°32,80'E	
			62°18,50'N 017°31,60'E	
Kubikenborg		Sundsvallsbukten	62°21,85'N 017°33,40'E	2
			62°21,30'N 017°34,25'E	
			62°19,55'N 017°32,80'E	
			62°18,50'N 017°31,60'E	
Stockvik		Sundsvallsbukten	62°21,85'N 017°33,40'E	1
			62°21,30'N 017°34,25'E	
			62°19,55'N 017°32,80'E	
			62°18,50'N 017°31,60'E	
Hudiksvall		sjön syd Hornslandet	61°37,20'N 017°19,90'E	3
			61°34,60'N 017°19,60'E	
			61°37,20'N 017°19,90'E	
			61°37,25'N 017°20,90'E	
Hudiksvall	Kråksundet	sjön syd Hällgrund	61°32,50'N 017°17,30'E	3
			61°32,50'N 017°19,60'E	
Iggesund (Skärnäs)		sjön syd Hornslandet	61°37,20'N 017°19,90'E	2
			61°34,60'N 017°19,60'E	
			61°37,20'N 017°19,90'E	
			61°37,25'N 017°20,90'E	
Iggesund (Skärnäs)	Kråksundet	sjön syd Hällgrund	61°32,50'N 017°17,30'E	3
			61°32,50'N 017°19,60'E	

Lotsled			Lotspliktslinje(r)	Riskenivå
till/från	via	från/till		
Stugsund		sjön syd Hällgrund	61°16,60'N 017°19,30'E 61°15,40'N 017°19,15'E	4
Långrör/Sandarne	Prästholmen	sjön syd Hällgrund	61°16,60'N 017°19,30'E 61°15,40'N 017°19,15'E	3
Långrör/Sandarne	Myrskär	sjön syd Hällgrund	61°16,60'N 017°19,30'E 61°15,40'N 017°19,15'E	3
Ala		sjön syd Hällgrund	61°12,20'N 017°15,50'E 61°10,75'N 017°12,40'E	3
Orrskär		sjön syd Hällgrund	61°12,20'N 017°15,50'E 61°10,75'N 017°12,40'E	2
Vallvik		sjön syd Hällgrund	61°12,20'N 017°15,50'E 61°10,75'N 017°12,40'E	3
Norrsundet		sjön syd Hällgrund	60°58,50'N 017°14,15'E 60°57,35'N 017°15,55'E	3
Norrsundet		Gråsjälsbådan	60°58,50'N 017°14,15'E 60°57,35'N 017°15,55'E 60°44,60'N 017°22,60'E 60°44,60'N 017°25,60'E	3
Bönan		Gråsjälsbådan	60°46,75'N 017°27,25'E 60°45,60'N 017°27,25'E 60°44,60'N 017°22,60'E 60°44,60'N 017°25,60'E 60°44,60'N 017°22,60'E 60°39,70'N 017°24,10'E	1
Gävle		Gråsjälsbådan	60°46,75'N 017°27,25'E 60°45,60'N 017°27,25'E 60°44,60'N 017°22,60'E 60°44,60'N 017°25,60'E 60°44,60'N 017°22,60'E 60°39,70'N 017°24,10'E	2
Skutskär		Gråsjälsbådan	60°44,60'N 017°22,60'E 60°39,70'N 017°24,10'E	2

Lotsområde Stockholm

Lotsled			Lotspliktslinje(r)	Risknivå
till/från	via	från/till		
Forsmark		Öregrundsgrepen	60°23,35'N 018°20,15'E 60°22,75'N 018°20,15'E	4
Forsmark	inomskärs	Svartklubben	60°13,00'N 018°51,30'E 60°12,35'N 018°50,70'E 60°10,65'N 018°50,10'E 60°10,40'N 018°49,50'E	4
Öregrund		Öregrundsgrepen	60°22,30'N 018°22,70'E 60°22,60'N 018°23,85'E	1
Öregrund	inomskärs	Svartklubben	60°13,00'N 018°51,30'E 60°12,35'N 018°50,70'E 60°10,65'N 018°50,10'E 60°10,40'N 018°49,50'E	2
Hargshamn	inomskärs	Öregrundsgrepen	60°22,30'N 018°22,70'E 60°22,60'N 018°23,85'E	3
Hargshamn		Svartklubben	60°13,00'N 018°51,30'E 60°12,35'N 018°50,70'E 60°10,65'N 018°50,10'E 60°10,40'N 018°49,50'E	3
Hallstavik	inomskärs	Öregrundsgrepen	60°22,30'N 018°22,70'E 60°22,60'N 018°23,85'E	3
Hallstavik		Svartklubben	60°13,00'N 018°51,30'E 60°12,35'N 018°50,70'E 60°10,65'N 018°50,10'E 60°10,40'N 018°49,50'E	3
Kapellskär		Simpnäsclubb	59°53,70'N 019°04,00'E 59°53,77'N 019°05,51'E 59°53,77'N 019°05,51'E 59°52,30'N 019°06,85'E	3
Kapellskär		Tjärven	59°46,30'N 019°18,10'E 59°45,30'N 019°19,85'E	2
Kapellskär	Möja	Kanholmsfjärden	†	4
Stockholm		Tjärven	59°46,30'N 019°18,10'E 59°45,30'N 019°19,85'E	4
Stockholm		Simpnäsclubb	59°53,70'N 019°04,00'E 59°53,77'N 019°05,51'E 59°53,77'N 019°05,51'E 59°52,30'N 019°06,85'E	4
Stockholm		Sandhamn	59°15,10'N 019°00,95'E 59°15,50'N 019°02,00'E	4

Lotsled			Lotspliktslinje(r)	Riskenivå
till/från	via	från/till		
Stockholm		Kanholmsfjärden	† †	4
Stockholm	Hammarby-slussen	Södertälje	*	4
Kanholmsfjärden	Saxarfjärden	Tjärven	59°46,30'N 019°18,10'E 59°45,30'N 019°19,85'E	4
Kanholmsfjärden		Sandhamn	59°15,10'N 019°00,95'E 59°15,50'N 019°02,00'E	4
Kanholmsfjärden	Möja	Tjärven	59°46,30'N 019°18,10'E 59°45,30'N 019°19,85'E	4
Kanholmsfjärden	Mysingen	Landsort	58°44,00'N 017°52,00'E	4
			58°43,50'N 017°53,00'E	
			58°47,30'N 017°58,40'E	
			58°47,30'N 017°58,40'E 58°49,90'N 018°00,23'E	

(TSFS 2026:5)

Lotsområde Oxelösund

Lotsled			Lotspliktslinje(r)	Risk-nivå
till/från	via	från/till		
Studsvik		Gustaf Dalén	58°41,05'N 017°26,70'E 58°40,85'N 017°27,65'E	3
Vinterklasen		Gustaf Dalén	58°38,00'N 017°22,35'E 58°36,80'N 017°23,30'E 58°37,90'N 017°04,65'E 58°37,35'N 017°05,40'E	1
Oxelösund		Vinterklasen	58°38,70'N 017°07,05'E 58°38,40'N 017°07,75'E 58°38,40'N 017°07,75'E 58°38,40'N 017°08,95'E	2
Oxelösund (SSAB)	Lillhammarsgrund	Gustaf Dalén	58°38,80'N 017°23,40'E 58°39,25'N 017°24,00'E	2
Oxelösund (SSAB)	Mellskärsleden	Gustaf Dalén	58°35,30'N 017°19,45'E 58°36,15'N 017°21,25'E 58°40,75'N 017°11,05'E 58°40,90'N 017°11,80'E	3
Djurön		Vinterklasen	58°37,90'N 017°04,65'E 58°37,35'N 017°05,40'E	3
Braviken		Vinterklasen	58°37,90'N 017°04,65'E 58°37,35'N 017°05,40'E	3
Norrköping		Vinterklasen	58°37,90'N 017°04,65'E 58°37,35'N 017°05,40'E	3

(TSFS 2026:5)

Lotsområde Södertälje

Lotsled			Lotspliktslinje(r)	Riskenivå
till/från	via	från/till		
Kanholmsfjärden	Mysingen	Nynäshamn/Norvik	*	4
Kanholmsfjärden	Mysingen	Landsort	58°44,00'N 017°52,00'E 58°43,50'N 017°53,00'E 58°43,50'N 017°53,00'E 58°47,30'N 017°58,40'E 58°47,30'N 017°58,40'E 58°49,90'N 018°00,23'E	4
Kanholmsfjärden	Herrhamra	Södertälje	‡	4
Nynäshamn/ Norvik		Landsort	58°44,00'N 017°52,00'E 58°43,50'N 017°53,00'E 58°43,50'N 017°53,00'E 58°47,30'N 017°58,40'E 58°47,30'N 017°58,40'E 58°49,90'N 018°00,23'E	2
Nynäshamn/ Norvik	Västergrund	Gunnarstenarna VLCC	58°44,00'N 017°52,00'E 58°43,50'N 017°53,00'E 58°43,50'N 017°53,00'E 58°47,30'N 017°58,40'E 58°47,30'N 017°58,40'E 58°49,90'N 018°00,23'E	2
Nynäshamn/ Norvik	Danziger Gatt	Gunnarstenarna VLCC	58°49,90'N 018°00,23'E 58°51,16'N 018°06,32'E	2
Södertälje		Landsort	58°44,90'N 017°49,35'E 58°45,30'N 017°50,20'E	4
Södertälje	Herrhamra	Nynäshamn/ Norvik	*	4
Stora Vika		Landsort	58°44,90'N 017°49,35'E 58°45,30'N 017°50,20'E	3
Södertälje		Nynäshamn/Norvik	*	4
Södertälje		Stora Vika	*	4
Stockholm	Hammarby- slussen	Södertälje	*	4
Vårby		Södertälje	*	4
Vårby	Hammarby- slussen	Stockholm	*	4

(TSFS 2026:5)

Lotsled			Lotspliktslinje(r)	Riskenivå
till/från	via	från/till		
Hässelby	Björkfjärden	Södertälje	*	4
Hässelby	Hammarby-slussen	Stockholm	*	4
Hässelby	Skeppsbacka	Södertälje	*	4
Hässelby	Skeppsbacka	Västerås	*	4
Hässelby	Skeppsbacka	Köping	*	4
Löten	Björkfjärden	Södertälje	*	4
Löten	Skeppsbacka/ Hammarby-slussen	Stockholm	*	4
Bålsta		Södertälje	*	4
Bålsta	Björkfjärden/ Hammarby-slussen	Stockholm	*	4
Bålsta	Skeppsbacka/ Hammarby-slussen	Stockholm	*	4
Strängnäs	södra leden	Södertälje	*	4
Strängnäs	södra leden	Stockholm	*	4
Strängnäs	norra leden	Södertälje	*	4
Strängnäs	norra leden	Stockholm	*	4
Västerås	södra leden	Södertälje	*	4
Västerås	norra leden	Södertälje	*	4
Västerås	södra leden	Stockholm	*	4
Västerås	norra leden	Stockholm	*	4
Köping		Västerås	*	4
Köping	södra leden	Södertälje	*	4
Köping	norra leden	Södertälje	*	4
Köping	södra leden	Stockholm	*	4
Köping	norra leden	Stockholm	*	4

(TSFS 2026:5)

Lotsområde Kalmar

Lotsled			Lotspliktslinje(r)	Riskenivå
till/från	via	från/till		
Visby		Visby redd	57°38,20'N 018°15,50'E 57°37,60'N 018°15,20'E	2
Kappelshamn		Kappelshamnsviken	57°51,60'N 018°47,10'E 57°51,75'N 018°48,70'E	1
Storugns		Kappelshamnsviken	57°51,60'N 018°47,10'E 57°51,75'N 018°48,70'E	2
Strå (Färösund)		Bungeör	Embarkering: 57°49,30'N 019°06,15'E 57°49,40'N 019°06,85'E Debarkering: 57°49,60'N 019°05,85'E 57°49,65'N 019°06,80'E	2
Slite		syd Magö	Embarkering: 57°40,65'N 018°49,25'E 57°40,65'N 018°50,85'E Debarkering: 57°41,50'N 018°49,25'E 57°41,50'N 018°50,50'E	2
Klintehamn		utanför Klintehamn	57°22,95'N 018°09,20'E 57°22,60'N 018°09,60'E	2
Västervik		Västerviks angöring	57°45,15'N 016°47,55'E 57°43,40'N 016°47,55'E	2
Flivik		Strupö Ljungskär	Embarkering: 57°31,10'N 016°48,90'E 57°27,65'N 016°47,50'E Debarkering: 57°30,80'N 016°47,70'E 57°30,50'N 016°47,70'E	4
Simpevarp		Bredgrund	57°24,90'N 016°42,75'E 57°24,35'N 016°42,75'E	4
Oskarshamn		Furö	57°16,80'N 016°34,80'E 57°15,75'N 016°34,00'E	3

Lotsled			Lotspliktslinje(r)	Risknivå
till/från	via	från/till		
Jättersön		Lillgrund	<i>Embarkering:</i> 57°09,80'N 016°34,50'E 57°09,40'N 016°35,90'E <i>Debarkering:</i> 57°09,05'N 016°34,05'E 57°08,85'N 016°34,60'E	2
Jättersön	syd Vällö	Dämman	57°05,00'N 016°38,30'E 57°04,30'N 016°37,75'E	3
Kalmar		Krongrundet	56°41,70'N 016°23,50'E 56°41,00'N 016°25,40'E	3
Kalmar		Trädgårdsgrund	56°39,10'N 016°21,30'E 56°38,70'N 016°23,50'E	2
Krongrundet		Trädgårdsgrund	56°41,70'N 016°23,50'E 56°41,00'N 016°25,40'E 56°39,10'N 016°21,30'E 56°38,70'N 016°23,50'E	3
Degerhamn		utanför Degerhamn	56°20,75'N 016°23,30'E 56°20,20'N 016°24,05'E	3
Bergkvara		utanför Bergkvara	56°23,10'N 016°07,95'E 56°22,35'N 016°07,20'E	2
Karlskrona (handelshamnen)		Karlskrona angöring	56°04,85'N 015°32,20'E 56°04,50'N 015°35,20'E	3
Karlskrona (Verköhamnen)		Karlskrona angöring	56°04,85'N 015°32,20'E 56°04,50'N 015°35,20'E	2
Ronnebyhamn		Gåsfeten	56°07,40'N 015°11,80'E 56°07,00'N 015°14,20'E	3
Karlshamn (Centralhamnen/ Kölö/Oxhaga/ Stilleryd)		Karlshamns redd	56°06,15'N 014°47,60'E 56°07,70'N 014°49,60'E 56°07,70'N 014°52,10'E 56°08,20'N 014°54,45'E	2
Stärnö vindhamn (Karlshamn)		Karlshamns redd	56°07,70'N 014°52,10'E 56°08,20'N 014°54,45'E	3
Elleholm		Karlshamns redd	56°06,15'N 014°47,60'E 56°07,70'N 014°49,60'E	2
Sölvesborg		Spättgrund	<i>Embarkering:</i> 55°58,95'N 014°35,75'E 55°57,70'N 014°35,15'E <i>Debarkering:</i> 55°59,15'N 014°34,40'E 55°58,65'N 014°34,10'E	3

Lotsled			Lotspliktslinje(r)	Riskenivå
till/från	via	från/till		
Åhus		Pållagrund	55°56,40'N 014°26,95'E 55°54,60'N 014°25,75'E	2
Simrishamn		Nedjan	55°34,25'N 014°21,90'E 55°33,00'N 014°21,90'E	3

Lotsområde Malmö

Lotsled			Lotspliktslinje(r)	Risknivå
till/från	via	från/till		
Ystad		Ystads redd	55°24,75'N 013°47,30'E 55°24,15'N 013°49,15'E	2
Trelleborg		Trelleborgs redd	55°21,40'N 013°07,20'E 55°21,05'N 013°10,50'E	2
Malmö		Malmö redd	55°37,65'N 012°58,15'E 55°38,00'N 012°58,95'E	2
Malmö (Swede Harbour / oljehamnen)		Malmö redd	55°40,60'N 012°56,25'E 55°40,77'N 012°56,55'E 55°40,77'N 012°56,55'E 55°38,97'N 013°00,07'E 55°40,60'N 012°56,25'E 55°38,80'N 012°59,77'E	2
Barsebäcksverket		Malmö redd	55°44,10'N 012°55,50'E 55°43,50'N 012°56,80'E	4
Landskrona		Landskrona redd	55°53,25'N 012°47,10'E 55°52,60'N 012°46,30'E	3
Helsingborg, Bulkhamnen		Helsingborgs redd	55°59,35'N 012°42,35'E 55°59,50'N 012°43,25'E	2
Helsingborg, Sydhamnen		Helsingborgs redd	56°01,60'N 012°41,05'E 55°59,35'N 012°42,35'E	2
Helsingborg, Västhamnen		Helsingborgs redd	56°01,60'N 012°41,05'E 55°59,35'N 012°42,35'E	2
Helsingborg, Nordhamnen		Helsingborgs redd	56°02,65'N 012°40,75'E 56°02,15'N 012°41,20'E	2
Höganäs		Höganäs redd	56°12,50'N 012°30,20'E 56°11,35'N 012°31,05'E	2
Halmstad		Halmstads redd	56°38,25'N 012°47,60'E 56°37,35'N 012°49,95'E	2
Falkenberg		Falkenbergs redd	56°52,40'N 012°26,00'E 56°51,90'N 012°28,40'E	3
Varberg		Varbergs redd	57°05,60'N 012°12,40'E 57°04,75'N 012°13,70'E	2
Ringhals		Varbergs redd	57°15,05'N 012°03,80'E 57°13,80'N 012°04,10'E	4

(TSFS 2026:5)

Lotsområde Göteborg

Lotsled			Lotspliktslinje(r)	Risknivå
till/från	via	från/till		
Göteborg: Skandiahammen (inklusive hamnar väster därom)	Böttöleden (södra leden)/ Torshamnsleden (norra leden)	Trubaduren	57°38,00'N 011°35,50'E	2
			57°37,00'N 011°36,50'E	
			57°37,00'N 011°39,50'E	
			57°37,00'N 011°39,50'E	
			57°36,35'N 011°40,20'E	
Göteborg: Frihamnen (inklusive hamnar väster om Göta älvbron till Skandia- hamnen)		Rivöfjorden	57°41,60'N 011°52,23'E	3
			57°41,10'N 011°51,93'E	
Göteborg	nord Vinga	väst Vinga	57°39,05'N 011°36,30'E	2
			57°38,00'N 011°35,50'E	
			57°39,00'N 011°41,50'E	
			57°38,50'N 011°41,50'E	
Danafjorden (ankarsättning)		Trubaduren	57°38,00'N 011°35,50'E	2
			57°37,00'N 011°36,50'E	
			57°37,00'N 011°36,50'E	
			57°37,00'N 011°39,50'E	
			57°36,35'N 011°40,20'E	
Rivöfjorden (ankarsättning)		Trubaduren	57°38,00'N 011°35,50'E	2
			57°37,00'N 011°36,50'E	
			57°37,00'N 011°36,50'E	
			57°37,00'N 011°39,50'E	
			57°36,35'N 011°40,20'E	

(TSFS 2026:5)

Lotsområde Marstrand

Lotsled			Lotspliktslinje(r)	Risknivå
till/från	via	från/till		
Marstrand		Hätteberget	57°53,45'N 011°26,20'E	2
			57°52,10'N 011°26,20'E	
			57°52,10'N 011°26,20'E	
			57°51,05'N 011°29,60'E	
Rönnäng/Ängsholmen		Hätteberget	57°58,75'N 011°27,75'E	3
			57°56,85'N 011°27,75'E	
Wallhamn		Hätteberget	57°53,45'N 011°26,20'E	2
			57°52,10'N 011°26,20'E	
			57°52,10'N 011°26,20'E	
			57°51,05'N 011°29,60'E	
Stenungsund		Hätteberget	57°53,45'N 011°26,20'E	3
			57°52,10'N 011°26,20'E	
			57°52,10'N 011°26,20'E	
			57°51,05'N 011°29,60'E	
Uddevalla		Hätteberget	57°53,45'N 011°26,20'E	3
			57°52,10'N 011°26,20'E	
			57°52,10'N 011°26,20'E	
			57°51,05'N 011°29,60'E	
Uddevalla	Hätteberget	Lysekil	*	4
Lysekil		Brofjordens angöring	58°19,45'N 011°12,40'E	2
			58°17,30'N 011°13,50'E	
			58°17,30'N 011°13,50'E	
			58°15,35'N 011°17,95'E	
Brofjordens oljehamn		Brofjordens angöring	58°19,45'N 011°12,40'E	2
			58°17,30'N 011°13,50'E	
			58°17,30'N 011°13,50'E	
			58°15,35'N 011°17,95'E	
Brofjordens angöring		riksgränsen vid Nord-Hällsö	58°30,90'N 011°03,80'E	2
			58°26,00'N 011°08,20'E	
			58°45,40'N 011°00,05'E	
			58°44,60'N 011°05,10'E	
			58°57,95'N 011°04,35'E	
			58°57,00'N 011°01,50'E	
Kungshamn		Brofjordens angöring	58°19,45'N 011°12,40'E	2
			58°17,30'N 011°13,50'E	
			58°17,30'N 011°13,50'E	
			58°15,35'N 011°17,95'E	

Lotsled			Lotspliktslinje(r)	Risknivå
till/från	via	från/till		
Strömstad		Brofjordens angöring	58°30,90'N 011°03,80'E 58°26,00'N 011°08,20'E 58°45,40'N 011°00,05'E 58°44,60'N 011°05,10'E	2
Strömstad		Ramskär	58°45,40'N 011°00,05'E 58°44,60'N 011°05,10'E	2
Strömstad		riksgränsen vid Nord-Hällsö	58°57,95'N 011°04,35'E 58°57,00'N 011°01,50'E	2
Krokstrand		Ramskär	58°45,40'N 011°00,05'E 58°44,60'N 011°05,10'E	3
Krokstrand		riksgränsen vid Nord-Hällsö	58°59,05'N 011°04,35'E 58°57,95'N 011°04,35'E	3

(TSFS 2026:5)

Lotsområde Vänern

Lotslederna i Vänern är uppdelade i lotsledsavsnitt med lotspliktslinjer för respektive lotsledsavsnitt.

Lotsledsavsnitt			Lotspliktslinje(r)	Risknivå
till/från	via	från/till		
Vänersborg (inkl. Vargön, Trollhättan/ Stallbacka, samt övriga hamnar öster om Göta Älvbron)		Göteborg (Tångudden)	57°42,60'N 011°57,43'E 57°42,47'N 011°57,47'E 58°23,57'N 012°18,90'E 58°23,57'N 012°19,10'E	4
Passage på sjön Vänern i lotsledsavsnitt från en hamns angöring till en annan hamns angöring				1
Vänersborg		Vänersborgs angöring	58°26,80'N 012°22,90'E 58°26,15'N 012°24,10'E	4
Åmål		Åmåls angöring	59°01,70'N 012°44,05'E 59°02,00'N 012°45,60'E	4
Gruvön (Grums)		Gruvöns angöring	59°13,80'N 013°13,40'E 59°13,35'N 013°09,80'E	4
Älvenäs		Älvenäs angöring	59°13,80'N 013°13,40'E 59°13,35'N 013°09,80'E	4
Skoghall		Skoghalls angöring	59°15,85'N 013°24,45'E 59°15,85'N 013°27,80'E	4
Karlstad		Karlstads angöring	59°17,80'N 013°38,05'E 59°17,90'N 013°40,78'E	4
Skattkärr		Skattkärrs angöring	59°17,80'N 013°38,05'E 59°17,90'N 013°40,78'E	4
Kristinehamn		Kristinehamns angöring	59°14,30'N 013°56,95'E 59°12,45'N 013°55,35'E 59°12,45'N 013°55,35'E 59°11,40'N 013°59,75'E	4
Otterbäcken		Otterbäckens angöring	58°55,35'N 013°53,35'E 58°53,80'N 013°53,25'E	4
Brommöundet nord		Brommöundet syd	58°52,10'N 013°42,15'E 58°51,95'N 013°45,55'E 58°48,15'N 013°40,65'E 58°46,55'N 013°40,50'E	4
Hönsäter		Hönsäters angöring	58°38,95'N 013°25,75'E 58°38,75'N 013°25,05'E	4

Lotsledsavsnitt			Lotspliktslinje(r)	Risknivå
till/från	via	från/till		
Lidköping		Lidköpings angöring	58°32,35'N 013°11,00'E 58°32,05'N 013°12,30'E	4
Trellevarvet		Trellevarvets angöring	58°44,55'N 013°09,75'E 58°44,15'N 013°10,95'E	4

(TSFS 2026:5)

Bilaga 2. Kunskapskrav vid det teoretiska provet för lotsdispens

T1

Farleden och hamnen

Den sökande ska visa goda kunskaper om

- största tillåtna längd, bredd och djupgående för fartyg och bogserekipage med hänsyn till avdrift samt squat- och bankeffekter,
- vilka kurser, passageavstånd, begränsningslinjer och frimärken som kan användas,
- vilka enslinjer, fyrar, bojar och prickar som finns, och deras namn, karaktärer och färger,
- relevanta uppgrundningar och friliggande grund,
- relevanta djupkurvor och djupangivelser,
- ankringsförbud och lämpliga ankarplatser,
- förekommande trafik,
- eventuella broar och slussar,
- lämpliga, olämpliga och förbjudna mötesplatser, och
- gällande trafikföreskrifter, fartbegränsningar och restriktioner.

Den sökande ska dessutom redovisa en kursbok med

- planerade rutter för in- och utgående (motsvarar en reseplanering, det vill säga Voyage Plan) inklusive information om huvudkurser, girmärken, girlinjer, ”no go areas” och radaravstånd,
- information om hamnen, såsom kajlängder och kajnummer, och
- annan relevant information.

T2

Rapportering m.m.

Den sökande ska visa goda kunskaper om

- hur rapportering görs i VTS-områden, hamnar m.m.,
- vilka rapporteringspunkter och rapporteringslinjer som finns i området,
- vilka VHF-kanaler som används i området,
- hur rapportering görs vid sjöolyckor och tillbud,
- hur kontakt tas med trosshalare och bogserfartyg samt vid broar och slussar, och
- gällande hamnordning och andra relevanta bestämmelser i området.

T3

Väderpåverkan

Den sökande ska visa goda kunskaper om

- hur man kan få lokal information om vindstyrka, strömriktning, vattenstånd och väderuppgifter,
- vilken påverkan olika vindar och strömmar kan ha vid passage i farleden och hamnområdet, och
- vilka väder-, sikt- och mörkerrestriktioner som förekommer i området.

T4

Allmänna villkor

Den sökande ska visa goda kunskaper om de allmänna villkoren för att få använda lotsdispens och vad de innebär.

T5

Assistans av bogserfartyg

Den sökande ska visa goda kunskaper om

- vilka typer av bogserfartyg som är tillgängliga i området samt deras möjligheter och begränsningar,
- hur påverkan av vind på det egna fartyget eller bogserekipaget beräknas samt vilken bogserfartygskapacitet som då krävs,
- vilka assisteringsmetoder som är lämpliga vid olika vind- och strömförhållanden,
- vilket resultat olika manövrar ger,
- hur koppling kan göras på olika sätt,
- samarbete och kommunikation, inklusive vedertaget språkbruk, mellan bogserfartyg och det egna fartyget eller bogserekipaget, och
- vilka risker som förknippas med assistans av bogserfartyg.

Bilaga 3. Kunskapskrav vid de praktiska proven för lotsdispens

P1 Farleden och hamnen

Den sökande ska, om relevant, visa

- hur kurser, passageavstånd, frimärken och begränsningslinjer används,
- hur enslinjer, fyrar, fyrsektorer, bojar och prickar används, med angivande av deras namn, karaktärer och färger,
- var uppgrundningar och friliggande grund finns,
- var ankringsförbud och lämpliga ankarplatser finns,
- var lämpliga, olämpliga och förbjudna mötesplatser finns, och
- hur gällande trafikföreskrifter, fartbegränsningar och restriktioner tillämpas.

P2 Navigering och manövrering

Den sökande ska, om relevant,

- framföra och manövrera fartyget eller bogserekipaget på ett säkert sätt med hänsyn till vind-, ström- och siktförhållanden,
- hålla sig informerad om annan trafik och planera möten i farleden och hamnen,
- placera sig i farleden och hamnen med hänsyn till annan trafik,
- planera och placera sig för större girar,
- genomföra girar på ett säkert sätt, inklusive girkontroll,
- anpassa fart med hänsyn till squat- och bankeffekter,
- planera och framföra fartyget eller bogserekipaget på ett säkert sätt vid passage av broar och slussar,
- visa kunskap om hur man inhämtar information om hamnen, såsom kajlängder och kajnummer,
- tillämpa sin redovisade kursbok med planerade rutter för in- och utgående, och
- tillämpa annan kunskap.

P3 Optisk navigering

Den sökande ska, om relevant

- använda farledens enslinjer, frimärken, fyrar, fyrsektorer, bojar och prickar, och
- använda girmärken och girkontroller.

P4 Radarnavigering

Den sökande ska, om relevant,

- tolka radarbilden,
- använda girkontroller,
- använda säkerhetsavstånd, passageavstånd, frimärken och be-

gränsningslinjer,

- ha god kunskap om BEACON:s karaktärer, och
- ha god kunskap om begränsningar i farledens och hamnens radarekon.

P5 Handhavande av utrustning

Den sökande ska, om relevant

- koppla in och ur autopiloten,
- flytta manöver från en manöverplats till en annan,
- ställa in och använda radarn,
- ställa in AIS:ens information,
- ställa in och använda radio- och kommunikationsutrustningen,
- ställa in och använda det elektroniska sjökortssystemet,
- ha god kunskap om vilka möjligheter och begränsningar som radar, AIS och elektroniska sjökortssystem har, och
- ställa in och använda annan relevant utrustning.

P6 Kommunikation

Den sökande ska, om relevant,

- kommunicera på engelska alternativt svenska och engelska,
- rapportera enligt gällande regler för området, inklusive vid fastställda rapporteringspunkter, samt samverka med VTS och hamn,
- använda vedertaget språkbruk⁵,
- visa god radiodisciplin, inklusive användning av rätt VHF-kanal,
- kommunicera och samverka med andra fartyg och bogserekipage,
- ta kontakt på rätt sätt inför passage av broar och slussar, och
- kontakta trosshalare och bogserfartyg.

P7 Samarbete

Den sökande ska, om relevant,

- använda sig av de delar av fartygets eller bogserekipagets säkerhetsledningssystem (SMS) som rör fartygets eller bogserekipagets framfart,
- göra en genomgång (briefing) med besättningen inför passage i farleden eller anlöp i hamnen,
- organisera och använda bryggans bemanning och utrustning, så att fartyget eller bogserekipaget kan framföras säkert med hänsyn

⁵ Enligt ITU Radio Regulations (Edition 2020) samt IMO resolution A.918(22), IMO Standard Marine Communication Phrases.

till sjösäkerheten och miljön,

- använda sig av ett co-pilotsystem, och
- samordna besättning och trosshalare inför manövrering till och från kaj, inklusive förtöjning.

P8 Assistans av bogserfartyg

Den sökande ska, om relevant,

- ha beräknat påverkan av vind på det egna fartyget eller bogser-
ekipaget,
- beakta påverkan av vind och ström på fartyget eller bogsereki-
paget,
- säkerställa att bogserfartyget har tillräcklig kapacitet för den
planerade manövern och rådande vind- och strömförhållanden,
- välja assisteringsmetod utifrån rådande vind- och strömförhåll-
anden, och utifrån vilken manöver som planeras,
- göra en genomgång (briefing) med besättningen inför assistans
av bogserfartyg,
- samarbeta och kommunicera med bogserfartyget genom en kor-
rekt ordergivning för en säker manövrering, och
- vidta åtgärder för att minimera de risker som finns med assistans
av bogserfartyg.

Bilaga 4. Allmänna villkor för att få använda lotsdispensen

I denna bilaga anges de allmänna villkor som gäller för att dispensinnehavaren ska få använda sin lotsdispens. Samtliga villkor ska vara uppfyllda, om inte Transportstyrelsen har beslutat om ett eller flera särskilda medgivanden i samband med utfärdande av lotsdispensen.

Allmänna villkor:

1. För att ett annat fartygsbefäl än befälhavaren ska få använda sin lotsdispens, ska även befälhavaren ha lotsdispens för fartyget eller bogserekipaget och farleden.

2. En lotsdispens får inte användas om befälhavaren är skyldig att anlita lots enligt 2 kap. 1 § första stycket 1–4.

3. En lotsdispens får inte användas vid assistans av bogserfartyg.

4. En lotsdispens beviljad genom förenklat förfarande får endast användas om brännoljans faktiska mängd och placering överensstämmer med motsvarande uppgifter i ansökan om lotsdispens.

5. Enligt det internationella säkerhetsutrustningscertifikatet för lastfartyg, det internationella säkerhetscertifikatet för passagerarfartyg eller likvärdigt dokument, ska ett fartyg ha viss navigationsutrustning. En lotsdispens får endast användas om denna utrustning fungerar normalt.

6. En lotsdispens får endast användas om fartygets eller bogserekipagets framdrivning och manöverutrustning fungerar i den omfattning som krävs för fartygets eller bogserekipagets säkra navigering och manövrering under rådande förhållanden.

7. En lotsdispens får användas i högst sex timmar under en 12-timmarsperiod.

8. Om fartyget eller bogserekipaget ska framföras inom ett VTS-område ska dispensinnehavaren meddela VTS-centralen sitt dispensnummer och den tidpunkt då lotsdispensen kommer att börja användas. Om fartyget eller bogserekipaget ska framföras utanför VTS-områden ska dessa uppgifter meddelas genom ett allmänt anrop på VHF-kanal 16. I båda fallen ska anropet göras på engelska.

9. Den som använder sin lotsdispens ska hela tiden befinna sig på den plats varifrån fartyget eller bogserekipaget manövreras och aktivt delta i dess framförande.

10. Om 12 månader eller mer har förflutit sedan dispensinnehavarens senaste passage i farleden, ska lots anlitas i minst en av farledens riktningar. För Trollhätte kanal är motsvarande tid sex månader, och lots ska då anlitas i farledens vardera riktning.

11. Om fartyget är en del av ett bogserekipage och ska vara utrustat med ett automatiskt identifieringssystem (AIS) enligt 4 kap. 16 § 2, ska AIS:en visa att bogsering pågår.

Bilaga 5. Områdesundantag

Denna bilaga innehåller en förteckning över områden där undantag från befälhavarens skyldighet att anlita lots gäller för viss trafik med vissa villkor. Undantagen gäller för förflyttningar och passager i båda riktningar i dessa områden, om inget annat anges.

Bilagan är indelad efter Sjöfartsverkets lotsområden i geografisk ordning längs kusten med början i lotsområde Luleå.

Område, trafik, villkor

I förteckningen nedan används benämningarna *område*, *trafik* och *villkor*.

Område avser en eller flera sträckor mellan två eller flera platser, såsom ankarplatser, kajplatser eller delar av hamnar; det kan också vara en farled eller ett farledsavsnitt.

Bilderna i förteckningen nedan är sjökortsutsnitt, där områdena markeras med ett grönt mönster (///). Markeringen är endast ungefärlig och pekar inte ut ett exakt geografiskt område.

Trafik avser fartyg och bogserekipage vars befälhavare får utnyttja områdesundantaget under förutsättning att specifika *villkor* för det aktuella områdesundantaget är uppfyllda.

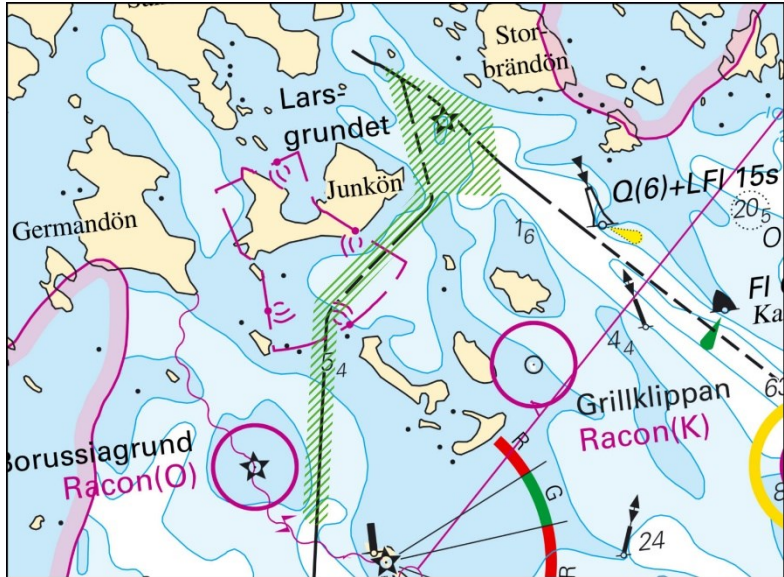
Utnyttjande av områdesundantag

Den som utnyttjar områdesundantag ska göra förflyttningen kortast möjliga väg med hänsyn till sjösäkerheten, den rådande trafiksituationen och nödvändigt manöverutrymme.

Lotsområde Luleå

Delar av lotsleden Rödkallen–Sandgrönnfjärden–Luleå

Område: Lotsledsavsnittet Larsgrundet/Junköfjärden–Rödkallen via Sandgrönnfjärden.

Får inte användas för navigering.

© Sjöfartsverket

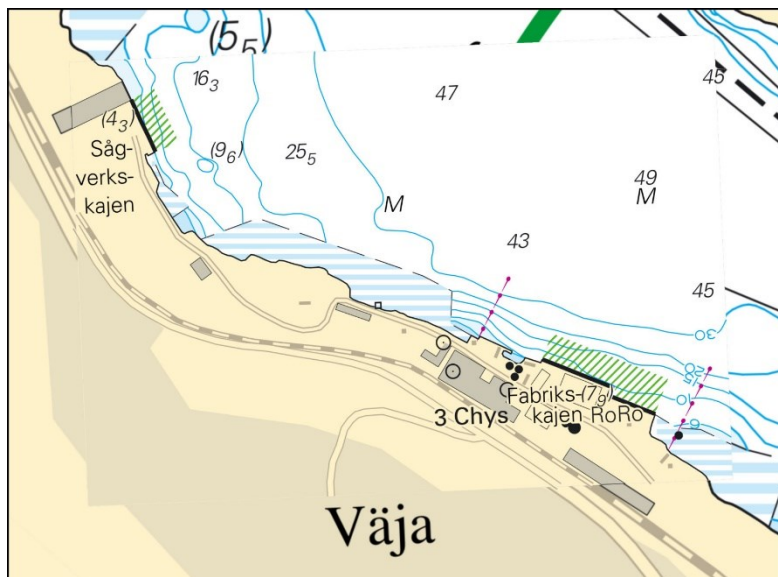
Trafik: Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots enligt 2 kap. 1 § första stycket 1–8.

Villkor: Undantaget gäller vid passage i lotsledsavsnitten i konvoj under ledning av statsisbrytare under issäsong.

Lotsområde Gävle

Väja (Bollstafjärden)

- Område:
1. Från kajplatser vid Sågverkskajen till kajplatser vid Fabrikskajen och RoRokajen, och vice versa.
 2. Mellan kajplatser längs Fabrikskajen och RoRokajen.
 3. Mellan kajplatser längs Sågverkskajen.

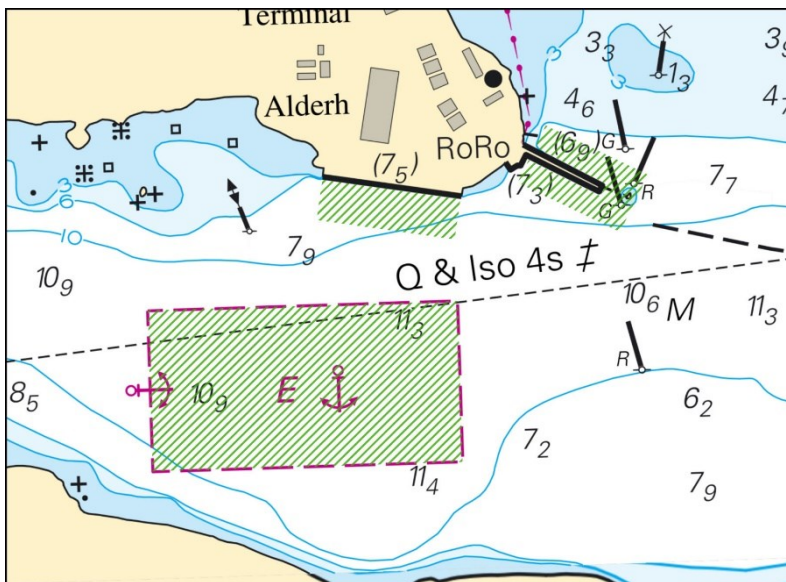
Får inte användas för navigering.

© Sjöfartsverket

- Trafik: Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8, och
1. där fartygets längd understiger 120 meter, eller
 2. där den bogserade enhetens längd eller de bogserade enheternas sammanlagda längd understiger 120 meter.
- Villkor:
1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogsperfartyg.
 2. Allmänt anrop ska göras på VHF-kanal 16 innan förflyttningen påbörjas. Anropet ska göras på engelska.
 3. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.

Iggesund (Skärnäs terminal)

- Område:
1. Från ankarplats E i Gårdsfjärden till kajplatser i Skärnäs terminal, och vice versa.
 2. Mellan kajplatser i Skärnäs terminal.

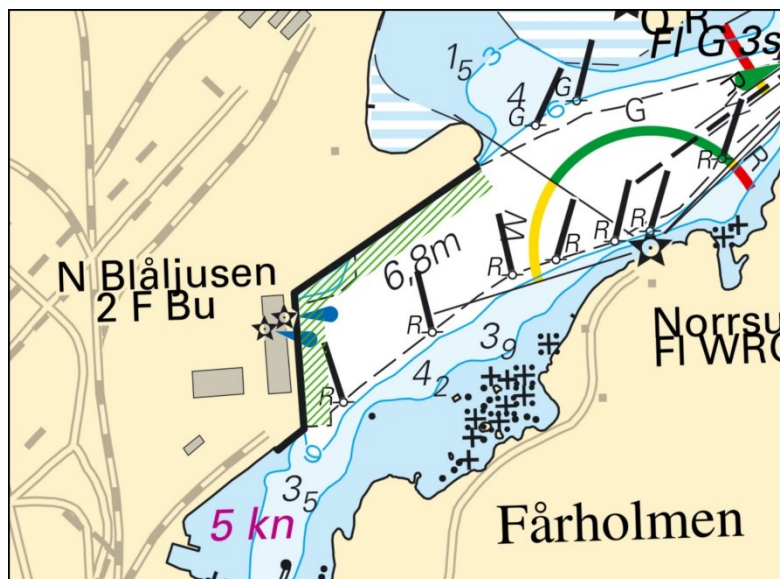
Får inte användas för navigering.

© Sjöfartsverket

- Trafik: Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8.
- Villkor:
1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
 2. Allmänt anrop ska göras på VHF-kanal 16 innan förflyttningen påbörjas. Anropet ska göras på engelska.
 3. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.

Norrsundets hamn

Område: Mellan kajplatser i Norrsundets hamn.

Får inte användas för navigering.

© Sjöfartsverket

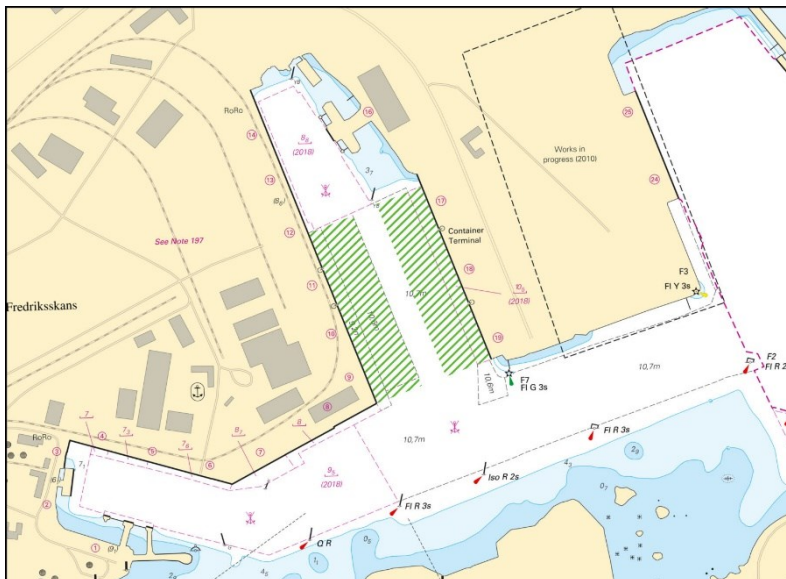
Trafik: Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8.

Villkor:

1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
2. Allmänt anrop ska göras på VHF-kanal 16 innan förflyttningen påbörjas. Anropet ska göras på engelska.
3. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.

Gävle Hamn, Östra hamnbassängen

- Område:
1. Från kajplats 9–12 till kajplats 17–19, och vice versa.
 2. Mellan kajplats 9–12.
 3. Mellan kajplats 17–19.

Får inte användas för navigering.

© Sjöfartsverket

- Trafik:
- Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8, och
1. där fartygets längd understiger 120 meter, eller
 2. där den bogserade enhetens längd eller de bogserade enheternas sammanlagda längd understiger 120 meter.

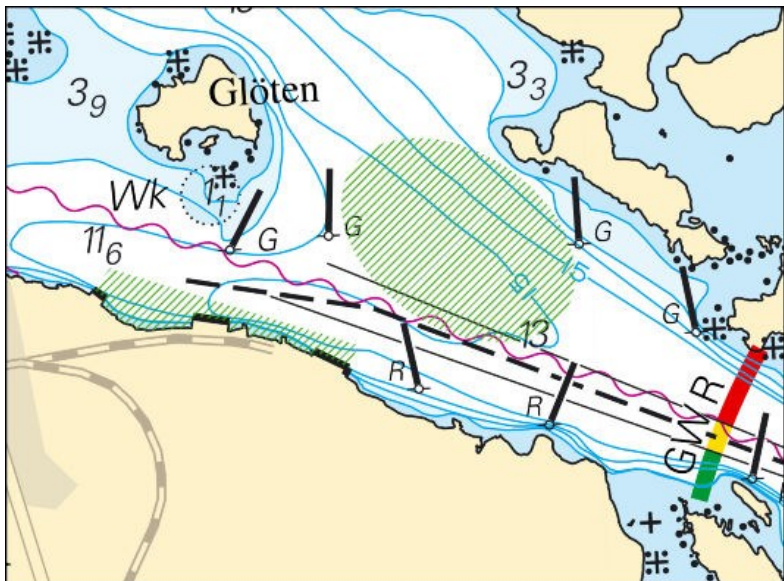
- Villkor:
1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
 2. Undantaget får inte utnyttjas vid förflyttning från en kajplats till en annan, om det finns förtöjda fartyg vid en eller flera mellanliggande kajplatser.
 3. Allmänt anrop ska göras på VHF-kanal 16 innan förflyttningen påbörjas. Anropet ska göras på engelska.
 4. Minst 30 minuter innan förflyttningen påbörjas, ska befälhavaren meddela Gävle hamns trafikkontor att förflyttning ska göras och informera sig om trafiksituationen. Befälhavaren ska även meddela trafikkontoret när förflyttningen påbörjas och avslutas. Under förflyttningen ska samband upprätthållas med trafikkontoret.

5. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.

Lotsområde Stockholm

Hargshamn

- Område:
1. Från ankarplatsen öster om Glöten till kajplatser vid Lilla kajen, Malmkajen, Färjeläget och Stora kajen, och vice versa.
 2. Mellan Lilla kajen, Malmkajen, Färjeläget och Stora kajen.
 3. Mellan kajplatser längs Lilla kajen, Malmkajen, Färjeläget respektive Stora kajen.

Får inte användas för navigering.

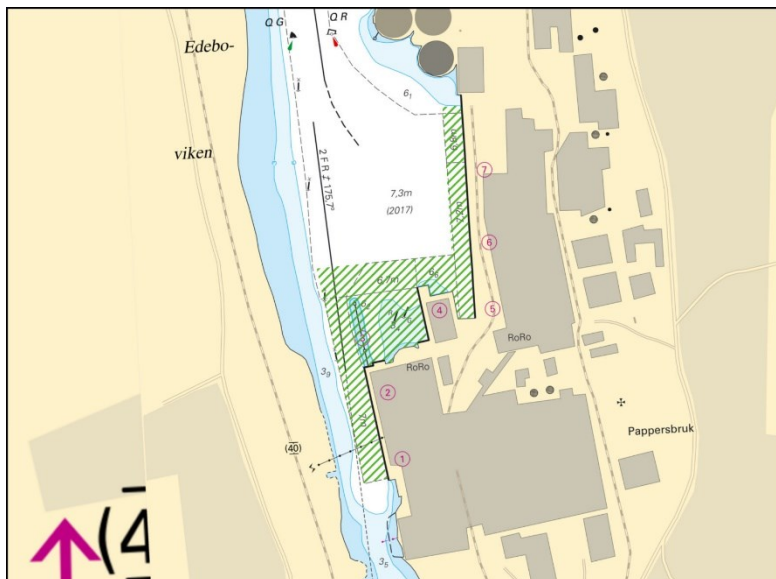
© Sjöfartsverket

- Trafik:
- Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8, och
1. där fartygets längd understiger 130 meter, eller
 2. där den bogserade enhetens längd eller de bogserade enheternas sammanlagda längd understiger 130 meter.

- Villkor:
1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
 2. Minst 30 minuter innan förflyttningen påbörjas, ska befälhavaren meddela berörd VTS-central att förflyttning ska göras och informera sig om trafiksituationen. Befälhavaren ska även meddela berörd VTS-central när förflyttningen påbörjas och avslutas. Under förflyttningen ska samband upprätthållas med VTS-centralen.
 3. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.

Hallstavik

Område: Mellan kajplatser i Hallstaviks hamn.

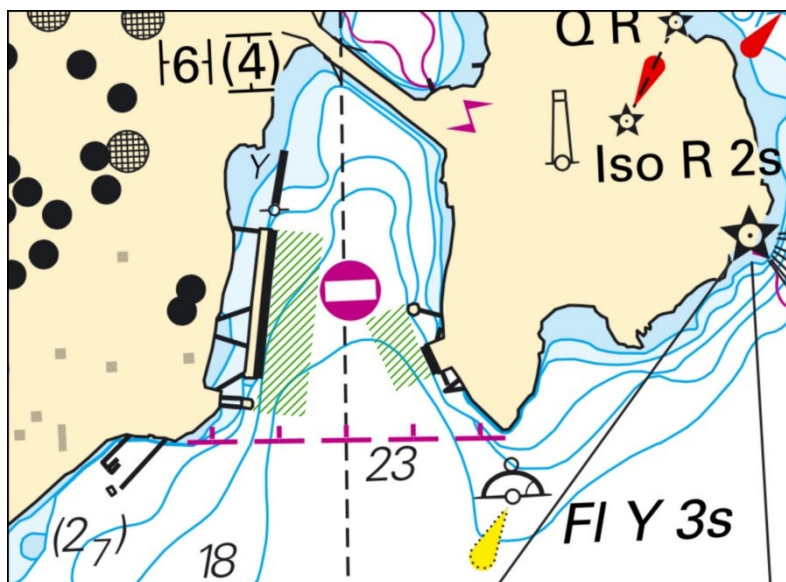
Får inte användas för navigering.

© Sjöfartsverket

- Trafik: Fartyg eller bogser ekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8, och
1. där fartygets längd understiger 130 meter, eller
 2. där den bogserade enhetens längd eller de bogserade enheternas sammanlagda längd understiger 130 meter.
- Villkor:
1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
 2. Minst 30 minuter innan förflyttningen påbörjas, ska befälhavaren meddela berörd VTS-central att förflyttning ska göras och informera sig om trafiksituationen. Befälhavaren ska även meddela VTS-centralen när förflyttningen påbörjas och avslutas. Under förflyttningen ska samband upprätthållas med VTS-centralen.
 3. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.

Lotsområde Södertälje*Nynäshamn (Oljehamnen)*

Område: Mellan kajplats 1–4 i Oljehamnen.

Får inte användas för navigering.

© Sjöfartsverket

Trafik: Fartyg eller bogser ekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8, och

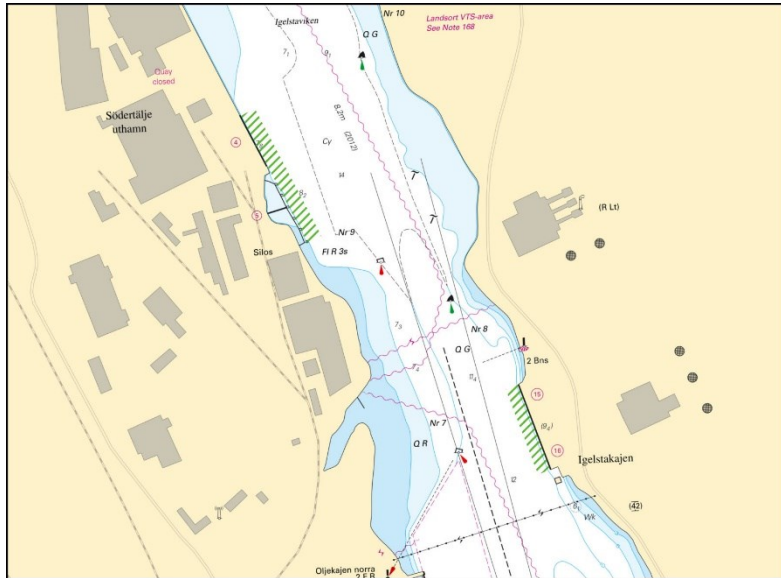
1. där fartygets längd understiger 130 meter, eller
2. där den bogserade enhetens längd eller de bogserade enheternas sammanlagda längd understiger 130 meter.

Villkor:

1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
2. Minst 30 minuter innan förflyttningen påbörjas, ska befälhavaren meddela berörd VTS-central att förflyttning ska göras och informera sig om trafiksituationen. Befälhavaren ska även meddela VTS-centralen när förflyttningen påbörjas och avslutas. Under förflyttningen ska samband upprätthållas med VTS-centralen.
3. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.

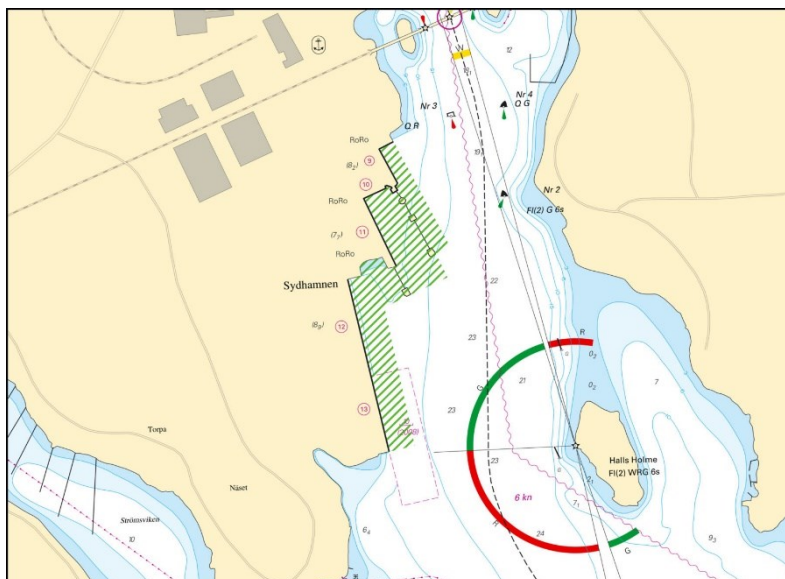
Södertälje hamnar (Södertälje uthamn, Igelstakajen och Sydhamnen)

- Område:
1. Mellan kajplatser i Södertälje uthamn.
 2. Mellan kajplatser längs Igelstakajen.
 3. Mellan kajplatser i Sydhamnen.

Får inte användas för navigering.

© Sjöfartsverket

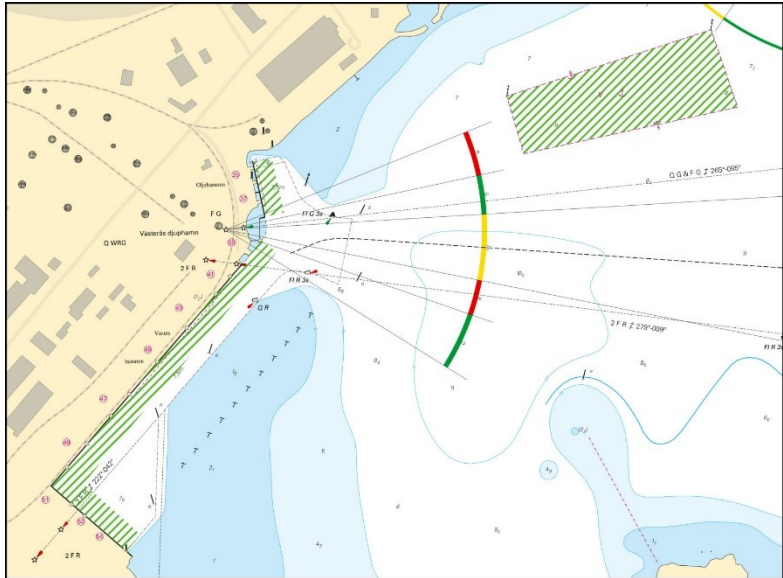
Får inte användas för navigering.

© Sjöfartsverket

- Trafik:** Fartyg eller bogser ekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8, och
1. där fartygets längd understiger 120 meter, eller
 2. där den bogserade enhetens längd eller de bogserade enheternas sammanlagda längd understiger 120 meter.
- Villkor:**
1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
 2. Undantaget får inte utnyttjas av fartyg eller bogser ekipage som vänder i huvudfarleden till och från Södertälje sluss (farled nr 511).
 3. Minst 30 minuter innan förflyttningen påbörjas, ska befälhavaren meddela berörd VTS-central att förflyttning ska göras och informera sig om trafiksituationen. Befälhavaren ska även meddela VTS-centralen när förflyttningen påbörjas och avslutas. Under förflyttningen ska samband upprätthållas med VTS-centralen.
 4. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.

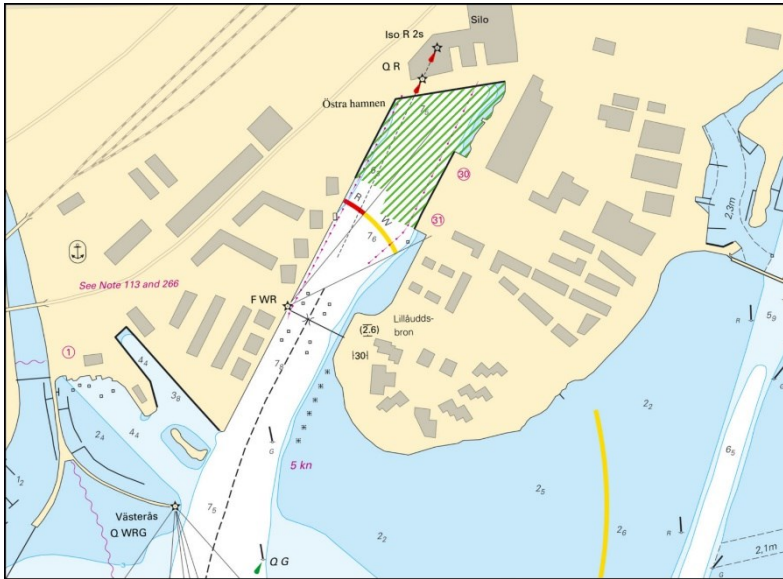
Västerås hamnar (Djuphamnen, Oljehamnen och Östra hamnen)

- Område:
1. Mellan kajplatser i Djuphamnen.
 2. Mellan kajplatser i Oljehamnen.
 3. Från kajplatser i Djuphamnen till kajplatser i Oljehamnen, och vice versa.
 4. Från ankarplatsen öster om Djuphamnen till kajplatser i Djuphamnen och Oljehamnen, och vice versa.
 5. Mellan kajplatser i Östra hamnen norr om Lillåbron (cykelbron över hamnbassängen).

Får inte användas för navigering.

© Sjöfartsverket

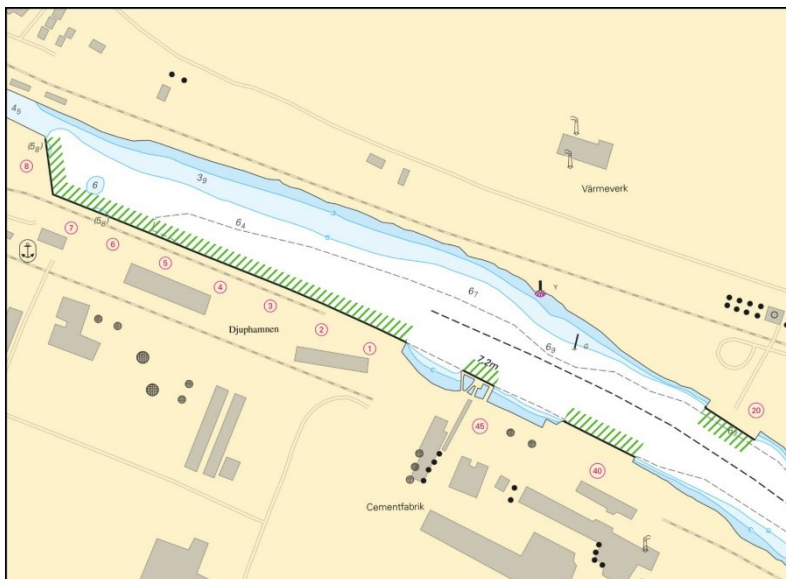
Får inte användas för navigering.

© Sjöfartsverket

- Trafik:** Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8.
- Villkor:**
1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
 2. Minst 30 minuter innan förflyttningen påbörjas, ska befälhavaren meddela berörd VTS-central att förflyttning ska göras och informera sig om trafiksituationen. Befälhavaren ska även meddela VTS-centralen när förflyttningen påbörjas och avslutas. Under förflyttningen ska samband upprätthållas med VTS-centralen.
 3. Undantaget får endast utnyttjas efter överens mellan befälhavaren och hamnansvarig.

Köpings hamn

Område: Mellan kajplatser i Köpings hamn, förutom Oljepiren.

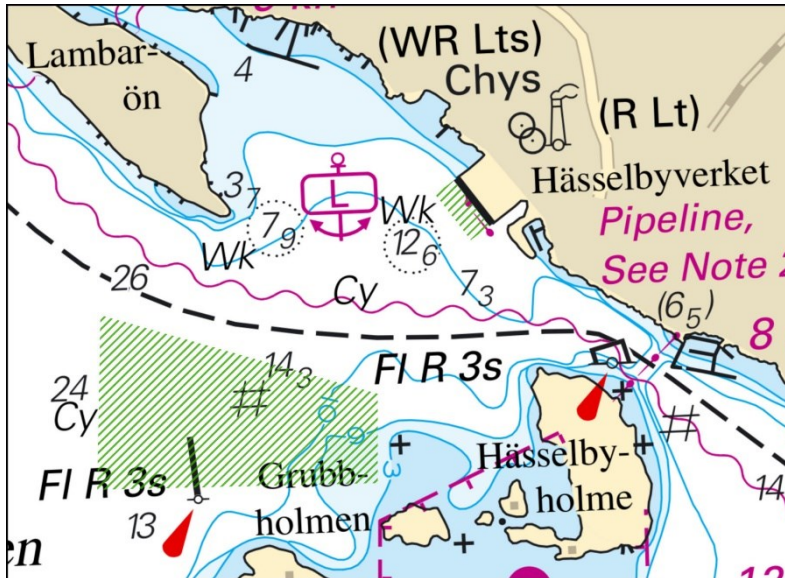
Får inte användas för navigering.

© Sjöfartsverket

- Trafik: Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8.
- Villkor:
1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
 2. Minst 30 minuter innan förflyttningen påbörjas, ska befälhavaren meddela berörd VTS-central att förflyttning ska göras och informera sig om trafiksituationen. Befälhavaren ska även meddela VTS-centralen när förflyttningen påbörjas och avslutas. Under förflyttningen ska samband upprätthållas med VTS-centralen.
 3. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.

Hässelbyverkets hamn

- Område:
1. Från ankarplatsen utanför Hässelbyverkets hamn till kajplatser vid Hässelbyverkets hamn, och vice versa.
 2. Mellan kajplatser vid Hässelbyverkets hamn.

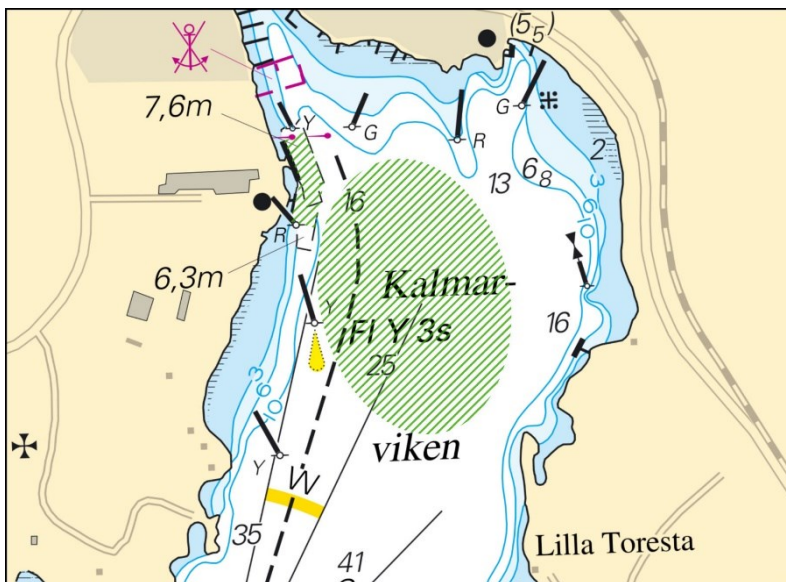
Får inte användas för navigering.

© Sjöfartsverket

- Trafik: Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8.
- Villkor:
1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
 2. Minst 30 minuter innan förflyttningen påbörjas, ska befälhavaren meddela berörd VTS-central att förflyttning ska göras och informera sig om trafiksituationen. Befälhavaren ska även meddela VTS-centralen när förflyttningen påbörjas och avslutas. Under förflyttningen ska samband upprätthållas med VTS-centralen.
 3. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.

Bålsta (Kalmarviken)

- Område:
1. Från ankarplatsen i Kalmarviken till kajplatser vid Gyproc-kajen och Cementkajen, och vice versa.
 2. Från Gyproc-kajen till Cementkajen, och vice versa

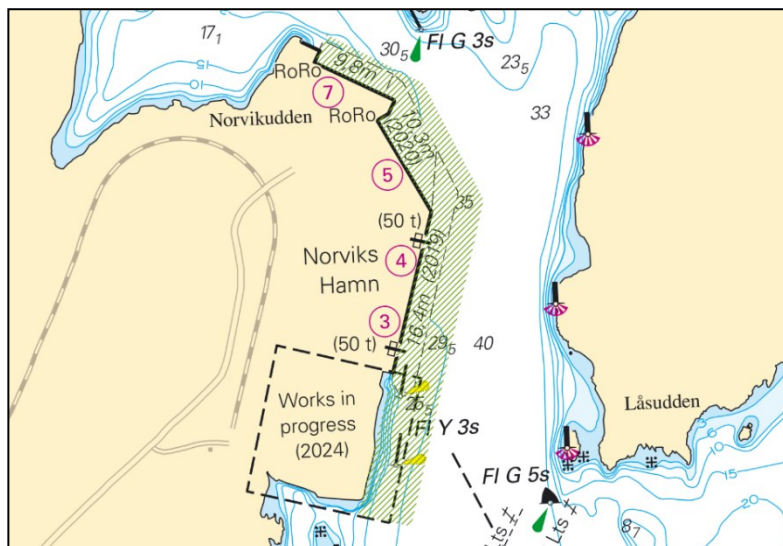
Får inte användas för navigering.

© Sjöfartsverket

- Trafik: Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8.
- Villkor:
1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
 2. Minst 30 minuter innan förflyttningen påbörjas, ska befälhavaren meddela berörd VTS-central att förflyttning ska göras och informera sig om trafiksituationen. Befälhavaren ska även meddela VTS-centralen när förflyttningen påbörjas och avslutas. Under förflyttningen ska samband upprätthållas med VTS-centralen.
 3. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.

Norviks hamn

Område: Mellan kajplatser i Norviks hamn.

Får inte användas för navigering.

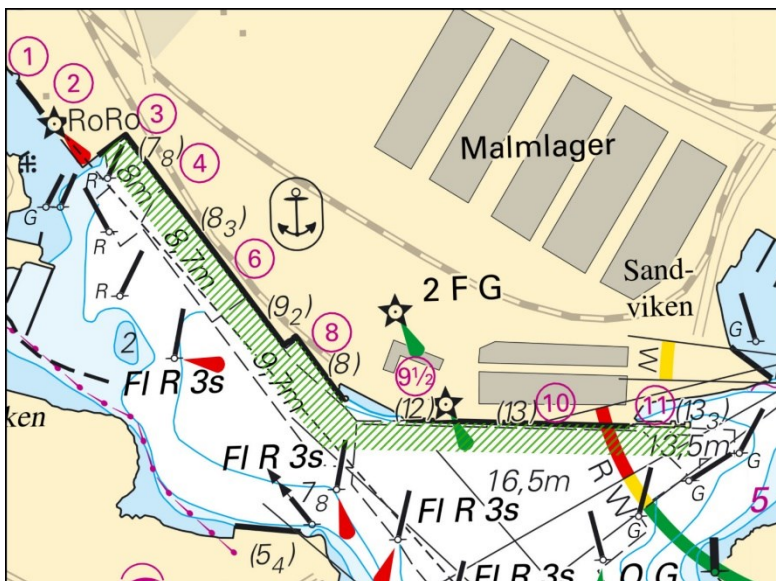
© Sjöfartsverket

- Trafik: Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8.
- Villkor:
4. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
 5. Minst 30 minuter innan förflyttningen påbörjas, ska befälhavaren meddela berörd VTS-central att förflyttning ska göras och informera sig om trafiksituationen. Befälhavaren ska även meddela VTS-centralen när förflyttningen påbörjas och avslutas. Under förflyttningen ska samband upprätthållas med VTS-centralen.
 6. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och Stockholm Hamnars bevakning och trafikcentral.

(TSFS 2026:5)

Oxelösunds Hamn, Stadshamnen

Område: Mellan kajplats 3–11 i Stadshamnen.

Får inte användas för navigering.

© Sjöfartsverket

Trafik: Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8, och

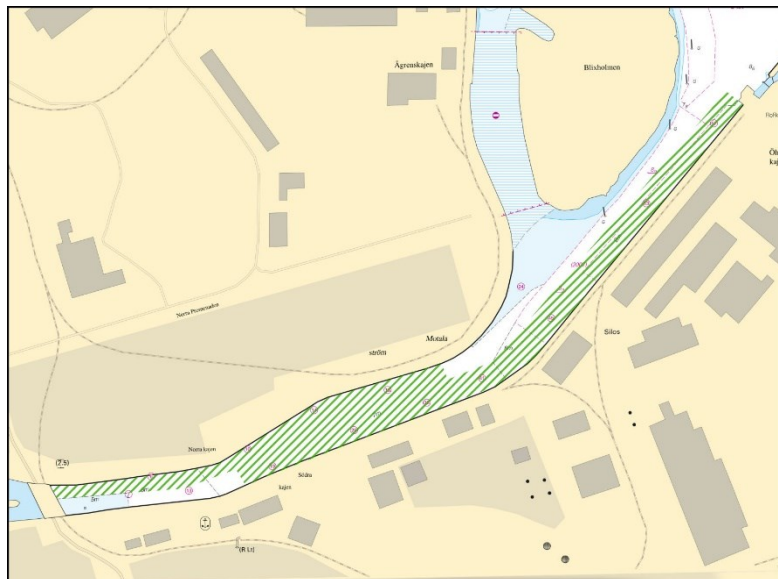
1. där fartygets längd understiger 130 meter, eller
2. där den bogserade enhetens längd eller de bogserade enheternas sammanlagda längd understiger 130 meter.

Villkor:

1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
2. Undantaget får inte utnyttjas vid förflyttning från en kajplats till en annan, om det finns förtöjda fartyg vid en eller flera mellanliggande kajplatser.
3. Minst 30 minuter innan förflyttningen påbörjas, ska befälhavaren meddela berörd VTS-central att förflyttning ska göras och informera sig om trafiksituationen. Befälhavaren ska även meddela VTS-centralen när förflyttningen påbörjas och avslutas. Under förflyttningen ska samband upprätthållas med VTS-centralen.
4. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.

Norrköping (Norra kajen, Södra kajen och Öhmanskajen)

- Område:
1. Mellan jämna kajplatser 4–20.
 2. Mellan udda kajplatser 17–59.
 3. Från jämna kajplatser 4–20 till udda kajplatser 17–59, och vice versa.

Får inte användas för navigering.

© Sjöfartsverket

- Trafik: Fartyg eller bogser ekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8, och
1. där fartygets längd understiger 120 meter, eller
 2. där den bogserade enhetens längd eller de bogserade enheternas sammanlagda längd understiger 120 meter.
- Villkor:
1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
 2. Minst 30 minuter innan förflyttningen påbörjas, ska befälhavaren meddela berörd VTS-central att förflyttning ska göras och informera sig om trafiksituationen. Befälhavaren ska även meddela VTS-centralen när förflyttningen påbörjas och avslutas. Under förflyttningen ska samband upprätthållas med VTS-centralen.
 3. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.

Norrköping (Pampushamnen)

Område: Mellan kajplatser längs Pampushamnens torrlastkaj, förutom kajplats P1 och P3.

Får inte användas för navigering.

© Sjöfartsverket

Trafik: Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8, och

1. där fartygets längd understiger 150 meter, eller
2. där den bogserade enhetens längd eller de bogserade enheternas sammanlagda längd understiger 150 meter.

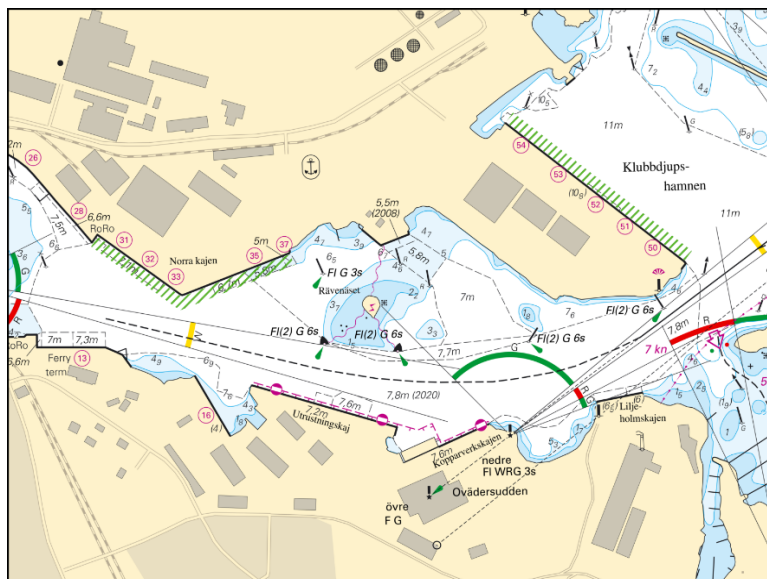
Villkor:

1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
2. Undantaget får inte utnyttjas vid förflyttning från en kajplats till en annan, om det finns förtöjda fartyg vid en eller flera mellanliggande kajplatser.
3. Minst 30 minuter innan förflyttningen påbörjas, ska befälhavaren meddela berörd VTS-central att förflyttning ska göras och informera sig om trafiksituationen. Befälhavaren ska även meddela VTS-centralen när förflyttningen påbörjas och avslutas. Under förflyttningen ska samband upprätthållas med VTS-centralen.
4. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.

Lotsområde Kalmar

Oskarshamn (Klubbdjupshamnen och inre hamnen)

- Område: 1. Mellan kajplats 31–33, 35, och 37.
2. Mellan kajplats 50–54.

Får inte användas för navigering.

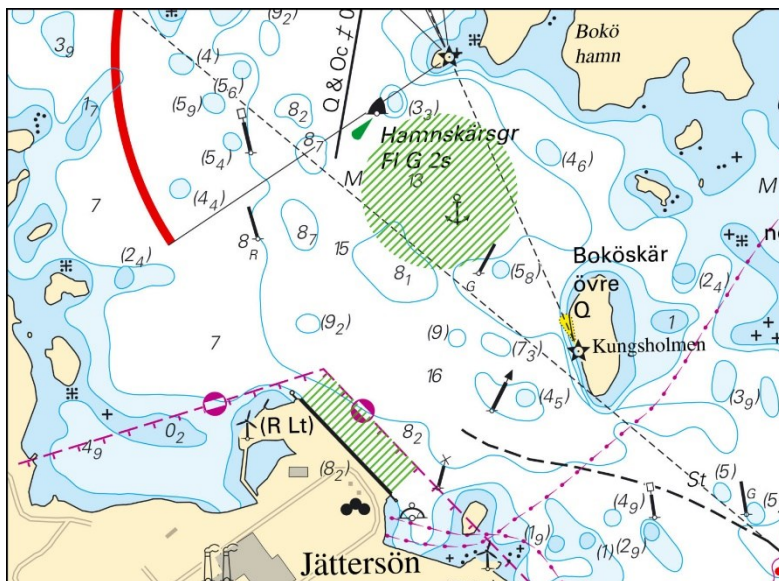
© Sjöfartsverket

Trafik: Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8.

- Villkor:**
1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
 2. Allmänt anrop ska göras på VHF-kanal 16 innan förflyttningen påbörjas. Anropet ska göras på engelska.
 3. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.

Jättersön (Mönsterås bruk)

- Område:
1. Från ankarplatsen vid Hamnskärgrund till kajplatser vid Mönsterås bruk, och vice versa.
 2. Mellan kajplatser vid Mönsterås bruk.

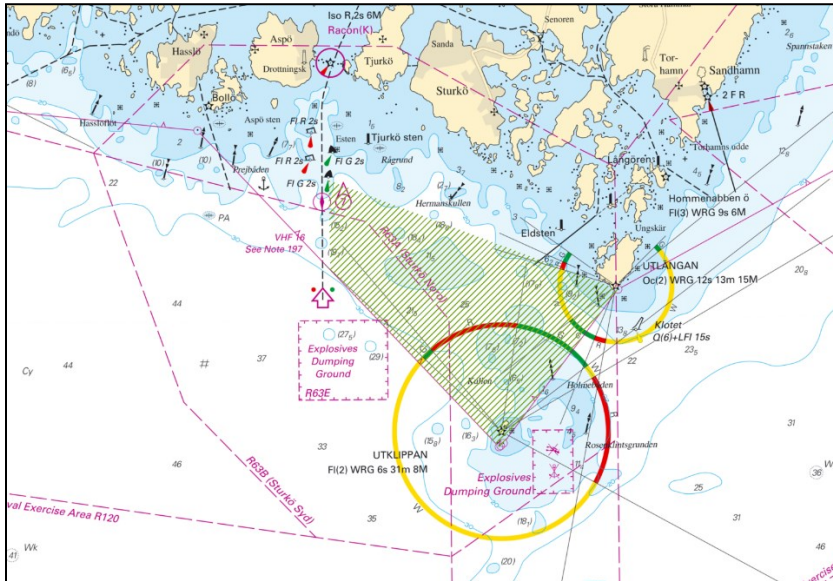
Får inte användas för navigering.

© Sjöfartsverket

- Trafik: Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8.
- Villkor:
1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
 2. Allmänt anrop ska göras på VHF-kanal 16 innan förflyttningen påbörjas. Anropet ska göras på engelska.
 3. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.

Utklippan

Område: Från bordningsplatsen för lots utanför Aspö till baslinjen mellan Utklippan och Utlängan, och vice versa.

Får inte användas för navigering.

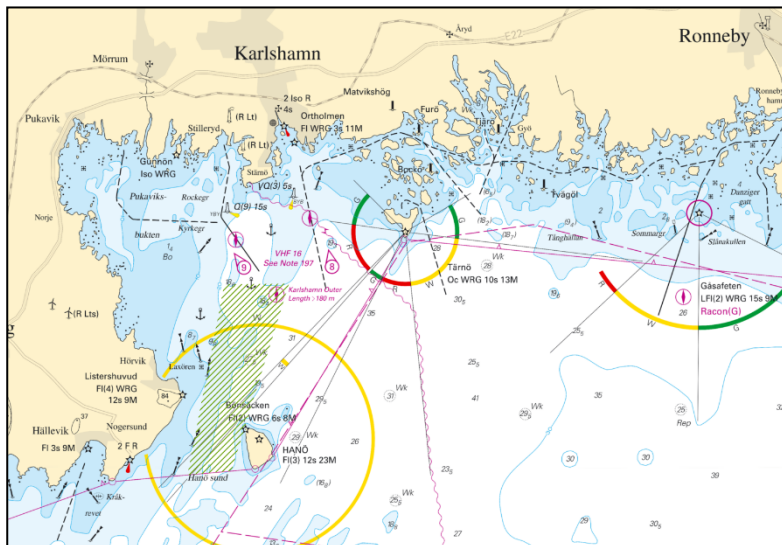
© Sjöfartsverket

Trafik: Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8.

(TSFS 2026:5)

Hanösund

Område: Från bordningsplatsen Karlshamn Outer till baslinjen vid Hanösund, och vice versa.

Får inte användas för navigering.

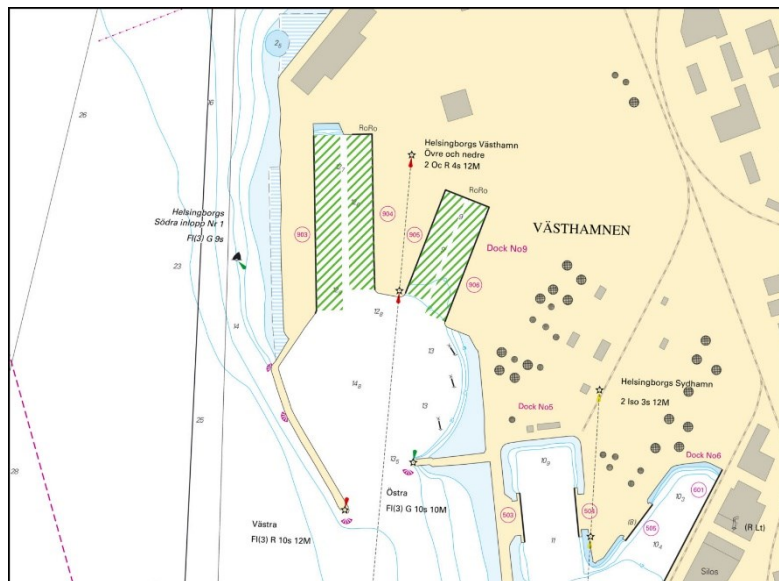
© Sjöfartsverket

Trafik: Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8.

(TSFS 2026:5)

Lotsområde Malmö*Helsingborg (Västhamnen)*

Område: Mellan kajplats 903–906 i Västhamnen.

Får inte användas för navigering.

© Sjöfartsverket

Trafik: Fartyg eller bogserkipage där befälhavaren är skyldig att anläta lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8, och

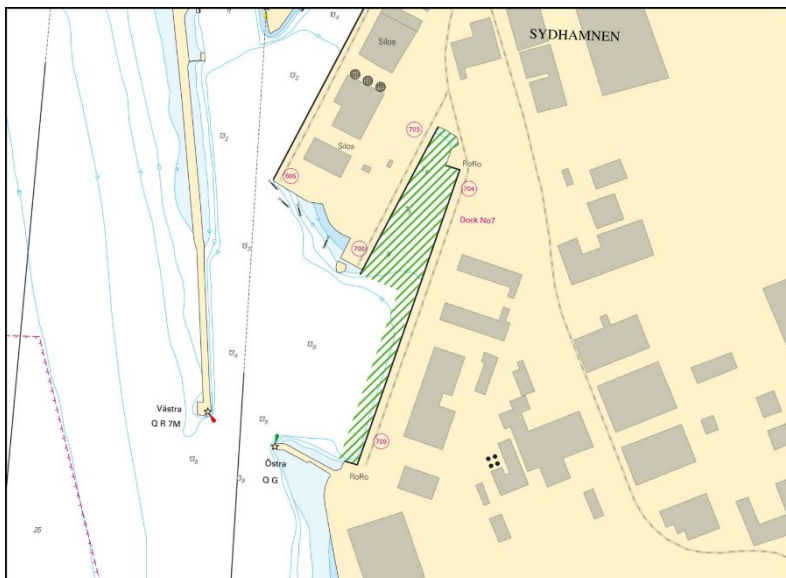
1. där fartygets längd understiger 150 meter, eller
2. där den bogserade enhetens längd eller de bogserade enheternas sammanlagda längd understiger 150 meter.

Villkor:

1. Fartyget ska vara utrustat med minst två propellrar inklusive bogpropeller.
2. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
3. Minst 30 minuter innan förflyttningen påbörjas, ska befälhavaren meddela Helsingborgs hamns trafikcentral att förflyttning ska göras och informera sig om trafiksituationen. Befälhavaren ska även meddela trafikcentralen när förflyttningen påbörjas och avslutas. Under förflyttningen ska samband upprätthållas med trafikcentralen.
4. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.

Helsingborg (Sydhamnen)

Område: Mellan kajplats 700–709 i Sydhamnen.

Får inte användas för navigering.

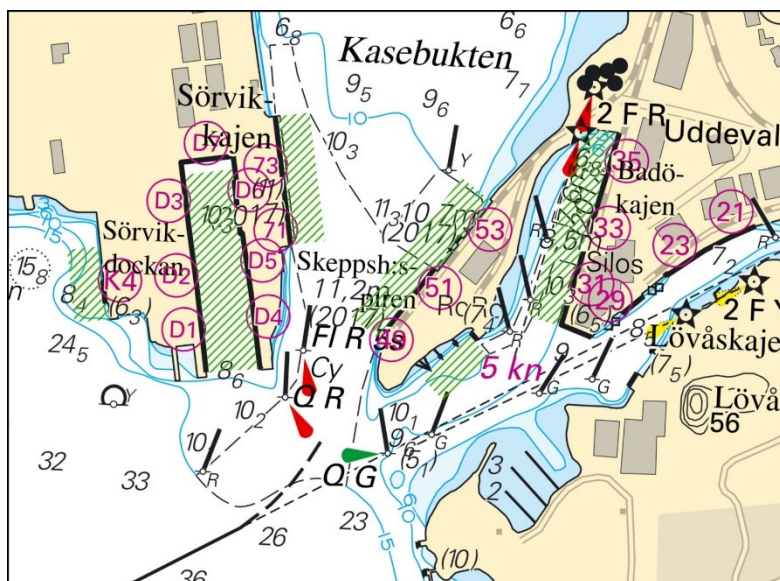
© Sjöfartsverket

- Trafik: Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8, och
1. där fartygets längd understiger 120 meter, eller
 2. där den bogserade enhetens längd eller de bogserade enheternas sammanlagda längd understiger 120 meter.
- Villkor:
1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
 2. Fartyget ska vara utrustat med minst två propellrar inklusive bogpropeller.
 3. Minst 30 minuter innan förflyttningen påbörjas, ska befälhavaren meddela Helsingborgs hamns trafikcentral att förflyttning ska göras och informera sig om trafiksituationen. Befälhavaren ska även meddela trafikcentralen när förflyttningen påbörjas och avslutas. Under förflyttningen ska samband upprätthållas med trafikcentralen.
 4. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.

Lotsområde Marstrand

Uddevalla hamn

- Område:
1. Mellan kajplatser K4, D1–D6 och 71–73 i Sörvik.
 2. Mellan kajplats 49–53 längs Skeppsholmspiren.
 3. Mellan kajplats 31–35 längs Badökajen.
 4. Mellan Sörvik, Skeppsholmspiren, Badökajen och FL RoRo-kajen, dock endast mellan de kajplatser som anges ovan.

Får inte användas för navigering.

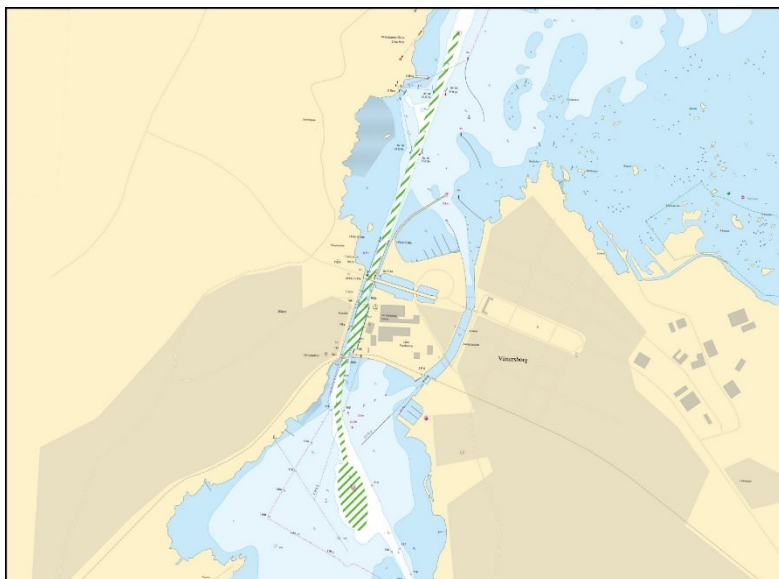
© Sjöfartsverket

- Trafik: Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8, och
1. där fartygets längd understiger 100 meter, eller
 2. där den bogserade enhetens längd eller de bogserade enheternas sammanlagda längd understiger 100 meter.
- Villkor:
1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
 2. Minst 30 minuter innan förflyttningen påbörjas, ska befälhavaren meddela berörd VTS-central att förflyttning ska göras och informera sig om trafiksituationen. Befälhavaren ska även meddela VTS-centralen när förflyttningen påbörjas och avslutas. Under förflyttningen ska samband upprätthållas med VTS-centralen.
 3. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.

Lotsområde Vänern

Vänersborg (Norra änden av Vänersborgs yttre vågbrytare – Vassbotten)

- Område:
1. Kanalsträckan från latituden genom norra änden av Vänersborgs yttre vågbrytare till kajplatser i Nya hamnen i Vänersborg inklusive väntekajen söder om Järnvägsbron.
 2. Mellan kajplatser i Nya hamnen i Vänersborg inklusive väntekajen söder om Järnvägsbron.
 3. Kanalsträckan från väntekajen söder om Järnvägsbron till latituden genom märke 116c (Vassbotten).

Får inte användas för navigering.

© Sjöfartsverket

- Trafik:
1. Fartyg vars befälhavare inte är skyldiga att anlita lots i Vänern, men i Trollhätte kanal (i område 1 och 2).
 2. Fartyg vars befälhavare är skyldiga att anlita lots i Trollhätte kanal under issäsong (i område 1, 2 och 3).
- Villkor:
1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
 2. Minst 30 minuter innan förflyttningen påbörjas, ska befälhavaren meddela kanalcentralen i Trollhättan att förflyttning ska göras och informera sig om trafiksituationen. Befälhavaren ska även meddela kanalcentralen när förflyttningen påbörjas och avslutas. Under förflyttningen ska samband upprätthållas med kanalcentralen.
 3. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och kanalcentralen.

Lidköping

- Område:
1. Mellan kajplatser vid Västra kajen.
 2. Mellan kajplatser vid Östra kajen.
 3. Från kajplatser vid Västra kajen till kajplatser vid Östra kajen, och vice versa.

Får inte användas för navigering.

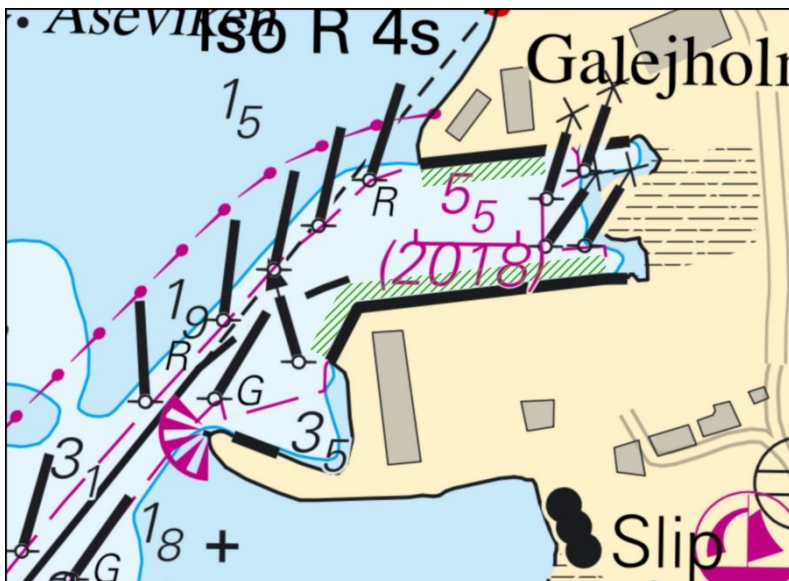
© Sjöfartsverket

Trafik: Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8.

- Villkor:
1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
 2. Undantaget får inte utnyttjas om vindstyrkan överstiger 12 m/s.
 3. Allmänt anrop ska göras på VHF-kanal 14 innan förflyttningen påbörjas. Anropet ska göras på engelska.
 4. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.

Otterbäcken

- Område:
1. Mellan kajplatser vid Galejkajen.
 2. Mellan kajplatser vid Malmkajen.
 3. Från kajplatser vid Galejkajen till kajplatser vid Malmkajen, och vice versa.

Får inte användas för navigering.

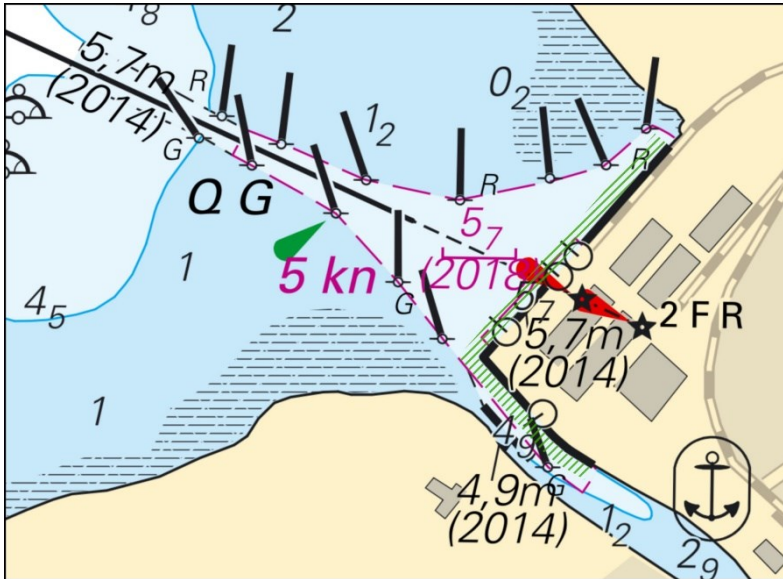
© Sjöfartsverket

Trafik: Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8.

- Villkor:
1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
 2. Undantaget får inte utnyttjas om vindstyrkan överstiger 12 m/s.
 3. Allmänt anrop ska göras på VHF-kanal 14 innan förflyttningen påbörjas. Anropet ska göras på engelska.
 4. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.

Kristinehamn

Område: Mellan kajplatser 17-25.

Får inte användas för navigering.

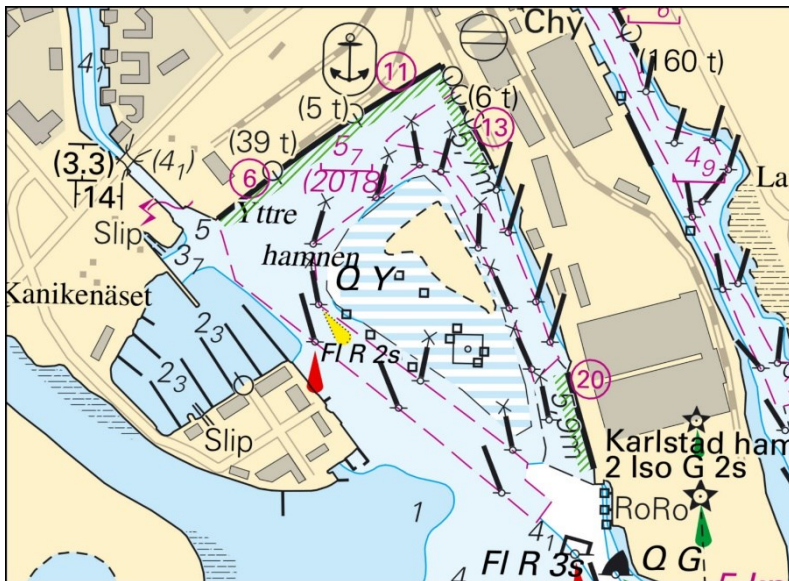
© Sjöfartsverket

Trafik: Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8.

- Villkor:**
1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
 2. Undantaget får inte utnyttjas om vindstyrkan överstiger 12 m/s.
 3. Allmänt anrop ska göras på VHF-kanal 14 innan förflyttningen påbörjas. Anropet ska göras på engelska.
 4. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.

Karlstad

- Område:
1. Mellan kajplats 5-14.
 2. Mellan kajplats 20-21.
 3. Från kajplats 5-14 till kajplats 20-21 och vice versa, men endast längsmed Yttre hamnens östra sida.

Får inte användas för navigering.

© Sjöfartsverket

Trafik: Fartyg eller bogserekipage där befälhavaren är skyldig att anlita lots endast på grund av längd eller bredd enligt 2 kap. 1 § första stycket 5 eller 8.

- Villkor:
1. Undantaget får inte utnyttjas vid assistans av bogserfartyg.
 2. Undantaget får inte utnyttjas om vindstyrkan överstiger 12 m/s.
 3. Allmänt anrop ska göras på VHF-kanal 14 innan förflyttningen påbörjas. Anropet ska göras på engelska.
 4. Undantaget får endast utnyttjas efter överenskommelse mellan befälhavaren och hamnansvarig.